

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Jaarstukken 2015

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
2.	Jaarverslag	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Uitvoering programma's	9
2.2.1	Programma vergunningverlening milieu en juridische zaken	10
2.2.2	Programma vergunningverlening bouw	14
2.2.3	Programma handhaving milieu	18
2.2.4	Programma handhaving bouw, bodem en vuurwerk	24
2.2.5	Programma advies en overige taken	29
2.2.6	Totaal overzicht programma's 2015	36
2.3	Stelseltaken	38
2.4	Complexe handhaving ODRA	38
2.5	Ketentoezicht ODR	38
2.6	Portaal Gelderse Omgevingsdiensten	39
3.	Verplichte paragrafen	40
3.1	Inleiding	40
3.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	40
3.2.1	Bepaling weerstandscapaciteit	40
3.2.2	Inventarisatie risico's	41
3.2.3	Weerstandsvermogen	42
3.2.4	Kengetallen	42
3.3	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	43
3.4	Paragraaf financiering	43
3.5	Bedrijfsvoering	44
3.5.1	Dienstverleningsovereenkomsten	45
3.5.2	Rapporteren	45
3.5.3	De mens in de organisatie – HR speerpunten 2015	45
3.5.4	ICT/Informatievoorziening/werkprocessen	47
3.6	Lokale heffingen	47
3.7	Verbonden partijen	47
3.8	Grondbeleid	47
4.	Jaarrekening	48
4.1	Overzicht van baten en lasten naar categorie 2015	48
4.2	Toelichting op overzicht baten en lasten naar categorie 2015	51
4.3	Overzicht van baten en lasten 2015	55
4.4	Toelichting op overzicht van baten en lasten 2015	55
4.5	Saldo van de financieringsfunctie	56
4.6	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	56
4.7	Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	56
4.8	Overzicht incidentele baten en lasten per programma	57
4.9	Toelichting incidentele baten en lasten per programma	57
4.10	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	57
4.11	Balans per 31-12-2015	59
4.12	Toelichting op balans	62
4.12.1	Schatkistbankieren	64
4.13	verantwoording SISA "subsidieregeling sanering verkeerslawaaï"	69

Ondertekening
Controleverklaring

70

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van Omgevingsdienst Regio Arnhem.

In dit document wordt verantwoording afgelegd over:

- de bestede incidenteel beschikbare middelen en;
- de bestede structurele middelen voor de uitvoering van de ingebrachte taken.

Naast de toelichting op de jaarrekening treft u toelichtingen aan op de resultaten van de programma's en nemen wij u in vogelvlucht mee door 2015.

Omgevingsdienst Regio Arnhem volop in ontwikkeling

Omgevingsdienst Regio Arnhem heeft in 2015 een start gemaakt met de transitie van input- naar outputfinanciering. Wij zijn onder meer gestart met het opstellen van onze producten diensten catalogus (PDC). Deze catalogus bestaat uit productkaarten die de partners van onze omgevingsdienst helderheid, zowel op inhoud van de uitvoering van de taken als op kosten, bieden. Een mooie stap naar nog meer transparantie en betrouwbare managementinformatie. De werkprogramma's 2015 die wij, samen met u als partner, hebben vastgesteld zijn de basis geweest voor het uitvoeren van onze werkzaamheden in het voorbije jaar. Het verrichten van deze werkzaamheden gebeurde in een dynamische omgeving.

Realisatie werkprogramma's en organisatiebrede projecten

Onze medewerkers hebben zich volop ingezet om de werkprogramma's van 2015 te realiseren. Daarnaast was er een aantal organisatiebrede projecten. Met name het project ROADmap en de implementatie van S4O (Suite for Omgevingsdiensten) heeft veel inzet en aandacht gevraagd. Er zijn ODRA-breed uniforme werkprocessen vastgesteld. Deze werkprocessen zijn de basis voor de inrichting van onze informatievoorziening. Het werken met de uniforme processen leidt tot meer efficiency.

Op 7 april 2015 is na een intensieve voorbereidingsperiode een start gemaakt met het werken met S4O. Ingebruikname van S4O heeft gefaseerd, per taak(veld) en per partner, plaatsgehad. Met het doorknippen van de 'verlengde kabels' heeft ook de informatieuitwisseling met de partners een uniformiteitsslag gemaakt. Een belangrijke mijlpaal is bereikt op 7 september 2015: vanaf die datum werkt ODRA voor alle partners met S4O (volledig digitaal, uniforme werkprocessen en conform eisen van de Archiefwet). Het nieuwe zaakstelsel (S4O) en het zaakgericht werken betekenden voor de ODRA-medewerkers een periode van gewenning. Ook voor de partners betekende S4O een verandering. In deze verandering heeft ODRA hen meegenomen. De zogenaamde stekkerafspraken zijn hierin leidend. Daarnaast zijn voor individuele partners desgewenst tijdelijke oplossingen vastgelegd (workarounds) en partnerspecifieke afspraken gemaakt. Met de uitvoering van project ROADmap is een goede en belangrijke basis gelegd om de werkzaamheden procesmatig goed en efficiënt door ODRA medewerkers te laten uitvoeren.

Gegevensbeheer

ODRA heeft in het kader van het project ROADmap nadrukkelijk aan een verantwoorde en correcte invulling van het gegevensbeheer gewerkt. Goede en volledige inrichtingsgegevens zijn van groot belang voor de uitvoering van werk door ODRA. Daarmee is dus sprake van een kernregistratie. In 2016 wordt ook tijd en energie gestoken in de kwaliteit van de gegevens. Het project I-GO binnen de Gelderse Omgevingsdiensten is hierin leidend.

Kwaliteit

Het leveren van kwaliteit is ook in 2015 een belangrijk thema voor ODRA geweest. Omgevingsdiensten zijn immers vanuit de wens tot kwaliteitsverbetering (in combinatie met een efficiënte uitvoering van taken) tot stand gekomen. De KPMG Kwaliteitscriteria 2.1 zijn

leidraad. ODRA heeft zich tot doel gesteld te voldoen aan de Kwaliteitscriteria 2.1 voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarom is in 2015 volop geïnvesteerd in het verhogen van het kennisniveau van onze medewerkers. Opleiden is een continu proces. Voor de komende jaren is een opleidingsplan opgesteld. Over de professionaliteit van onze organisatie en de ODRA-medewerkers leest u verderop onder 'Invoering HR-cyclus' meer.

Risicoanalyse en strategieën

Om te voldoen aan de Kwaliteitscriteria 2.1 is met u en de andere ODRA-partners een risicoanalyse uitgevoerd. Er zijn strategieën voor vergunningverlening en handhaving ontwikkeld. Mede op basis van deze strategieën worden de werkprogramma's opgesteld. De werkprogramma's voor 2016, die in december 2015 naar alle partners zijn verstuurd, anticiperen op onze producten diensten catalogus.

Invoering ODRA organisatiebrede planning en control cyclus

ODRA gaat werken met een organisatiebrede planning & control-cyclus (P&C). De basis daarvoor is in 2015 gelegd. De laatste puntjes op de i voor invoering zijn begin 2016 gezet. De P&C cyclus voor het bestuurlijke traject is door het bestuur vastgesteld.

Invoering HR-jaarcyclus

Om de professionaliteit van organisatie en medewerkers verder te vergroten is in 2015 een HR jaarcyclus ingevoerd. Deze cyclus houdt in dat iedere ODRA-medewerker een jaargesprek met zijn/haar leidinggevende heeft gehad. Daarbij zijn in een Individueel Werkplan (IWP) afspraken vastgelegd over de te leveren prestaties (kwantitatief en kwalitatief) vanuit de functie en ook concrete bijdragen aan ontwikkeling aan afdeling/organisatie en competentieontwikkeling. Daarnaast heeft iedere ODRA-medewerker door middel van een persoonlijk ontwikkelplan zijn / haar ambities in kaart gebracht. Gedurende 2015 hebben vervolgens (indien nodig) één of meerdere voortgangsgesprekken plaatsgehad (realisatie afspraken/doelen). De beoordelingsgesprekken met medewerkers vindt uiterlijk maart 2016 plaats. In 2016 zullen de individuele werkplangesprekken, voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken allemaal in dat jaar worden afgerond.

Medewerkersonderzoek

In september 2015 is binnen Omgevingsdienst Regio Arnhem een medewerkersonderzoek uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn op 19 oktober 2015 aan alle medewerkers van de organisatie gepresenteerd. Tijdens deze presentatie is afgesproken dat er voor elke afdeling een bijeenkomst voor medewerkers zou worden georganiseerd om de resultaten nader te bespreken. Dat is gebeurd. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat de medewerkers blij zijn met de inhoud van hun werk. Men vindt het werk leuk en zijn over het algemeen enthousiast over hun beroep. Het vak inspireert hen. Als het gaat over de informatievoorziening, is het geluid dat dit beter kan. Ook resultaatgerichtheid en snel en slagvaardig handelen verdienen aandacht. Medewerkers hebben het idee dat ze te weinig invloed hebben op wat bij ODRA gebeurt en wordt besloten. Dat uit zich ook in een gevoel van niet altijd gewaardeerd worden. Niet iedereen kan zeggen trots te zijn op ODRA. Met deze feedback op het functioneren van onze organisatie gaan we in 2016 aan de slag. Samen, dialoog en samenwerking zijn de sleutelwoorden. In 2015 is hiermee overigens al een start gemaakt.

Ziekteverzuim

ODRA heeft in 2015 te maken gehad met een hoger ziekteverzuim dan voorgaande jaren. Het ziekteverzuimpercentage is uitgekomen op 5,75 %. Dit is primair het gevolg van enkele langdurige, niet bedrijfsgerelateerde ziektegevallen en ongevallen. ODRA heeft zich ervoor ingezet de gevolgen daarvan voor de bedrijfsvoering zo goed mogelijk op te vangen. Vanuit

oogpunt van goed werkgeverschap is geïnvesteerd in adequate aandacht en begeleiding en het sturen waar mogelijk op een zo spoedig mogelijke re-integratie.

Organisatiewijziging

De Omgevingswet vraagt nog meer integraliteit in uitvoering van werkzaamheden. Samenwerking en wendbaarheid dienen optimaal te zijn. Door de private kwaliteitsborging in de bouw zal de formatie op bouw afnemen. In 2015 zijn daarom de voorbereidingen voor een wijziging van de organisatiestructuur per 1 april 2016 gestart. Feitelijk betekent dit een organisatie met 4 afdelingen en een (kleine) stafafdeling. De wijziging van de organisatiestructuur brengt ook een verschuiving van afdelingshoofden met zich mee. Zij dienen meer en meer sparring partner te worden en minder 'in de inhoud' te opereren. Met de wijziging van de organisatiestructuur wordt een stevige basis voor verdere professionalisering gelegd. Binnen ODRA is in 2015 het project 'Omgevingswet' gestart. Met betrekking tot de private kwaliteitsborging is gestart met het maken van een impactanalyse. Medio 2016 is de analyse gereed. De uitkomsten met de partners besproken.

Communicatie met partners

De regisseurs van de partners stellen het op prijs als zij tijdig worden geïnformeerd over ontwikkelingen binnen ODRA. De accountmanagers spelen hierin een belangrijke rol. In 2015 is gewerkt aan verdere ontwikkeling van de relatie ODRA - partners en in het bijzonder aan een adequate invulling van het accountmanagement. Het is immers de ODRA-accountmanager die als eerste aanspreekpunt optreedt voor partners en in gesprek gaat en benaderd wordt over onder meer resultaten, plannen, wederzijdse ambities en eventuele knelpunten. Om het accountmanagement verder te professionaliseren is in 2015 het accountmanagement als rol/taak meer gebundeld en belegd bij enkele ODRA-medewerkers.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

De wijziging van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 januari 2015, de wijziging van de inbreng van de partners en incorporatie van de MRA in ODRA maakten een wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem noodzakelijk. Het Algemeen Bestuur heeft in oktober 2015 ingestemd met de voorgestelde wijziging.

Overdracht (bouw)taken Renkum

Op 1 oktober 2015 is de overdracht van (bouw)taken van gemeente Renkum naar ODRA gerealiseerd. In totaal zijn 10 medewerkers van de gemeente Renkum sinds die datum in dienst bij ODRA. Voor ODRA en ODRA-partners is dit uiteraard een mooie mijlpaal in 2015 geweest.

Gemeente Doesburg heeft besloten de bouwtaken vooralsnog niet bij ODRA in te brengen.

Tot slot

ODRA heeft in 2015 stevig gebouwd aan het fundament van de organisatie: de basis is op orde. Er gebeurde natuurlijk veel meer. Er is volop tijd en energie geïnvesteerd in samenwerking met de andere 6 Gelderse Omgevingsdiensten. Projecten zijn gezamenlijk opgepakt en uitgevoerd. Ook is er via Geldernet (kennisplatform) kennis uitgewisseld en vergaard. Geldernet is in 2015 onderdeel van het landelijke kennisplatform van Omgevingsdienst NL geworden. Van dit kennisplatform kunnen de medewerkers van alle omgevingsdiensten in Nederland gebruik maken en profiteren. Branchegericht toezicht heeft in 2015 meer vorm gekregen. Ook voor 2016 staat een aantal branchegerichte controles op het programma van handhaving milieu. Het project 'Bouwen en RO' heeft bijgedragen aan een meer integrale aanpak van toezicht. De samenwerking met de bouwspecialisten binnen ODRA en een aantal van onze partners is door dit project versterkt. De digitale checklisten

worden inmiddels breed binnen ODRA gebruikt. Hierdoor is mede een kwaliteitsslag in toezicht gemaakt. Ook op het gebied van correspondentie is een slag gemaakt. In navolging op de uniforme werkprocessen is er ook tijd en energie gestoken in het opstellen van uniforme briefteksten. In 2016 vindt hiervan een gefaseerde uitrol plaats.

Voor alle medewerkers van de Gelderse Omgevingsdiensten is in november 2015 de Gelderse Opleidingsdag georganiseerd. Meer dan 80 workshops hebben bijgedragen aan het verhogen van het kennisniveau van onze medewerkers.

Vooruitblik

Het jaar 2016 staat in het teken van het investeren in de medewerkers van ODRA: het vanuit verbinding, samenwerking en werkplezier werken aan professionalisering. De uitkomsten van het medewerkersonderzoek zijn daarbij richtinggevend.

ODRA heeft een Jaarplan 2016 opgesteld. Hierin zijn zowel strategische doelen als de daaruit voortvloeiende activiteiten vastgelegd. Ook het doorontwikkelen van S4O staat op de plannen. Uiteraard maakt de uitvoering van de werkprogramma's van u en uw ODRA-partners een belangrijk onderdeel van het jaarplan uit. Ook in 2016 zetten de ODRA-medewerkers hun deskundigheid en professionaliteit in om deze programma's te realiseren.

Ben Robben, directeur Omgevingsdienst Regio Arnhem

2. Jaarverslag

2.1 Inleiding

In 2015 is, via de partnerrapportages, verantwoording afgelegd over de gerealiseerde productie en bestede uren binnen de werkprogramma's. In dit hoofdstuk zijn de resultaten en bestede uren over het jaar 2015 per programma in beeld gebracht en toegelicht.

De programma's binnen de rapportage zijn:

- vergunningverlening milieu
- vergunningverlening bouw
- handhaving milieu
- handhaving bouw, bodem en vuurwerk
- advies en overige taken

Inputfinanciering

ODRA werkt op basis van inputfinanciering. Dit betekent dat het budget en de formatie zijn ingebracht, die op de begroting van 2012 van de partners, ten behoeve van de betreffende taken waren geraamd.

2.2 Uitvoering programma's

In dit onderdeel van het jaarverslag leest u welke resultaten Omgevingsdienst Regio Arnhem per programma heeft behaald. De cijfers betreffen januari tot en met december 2015.

Programmabegroting 2015

Op grond van de financiële verordening ODRA (art. 3, lid 1) begroot ODRA op producten ingedeeld naar programma's; 'de Programmabegroting'. In 2015 waren dat 5 programma's.

Volgens de Planning & Control cyclus ODRA is de programmabegroting 2015 in het eerste kwartaal van 2014 opgesteld. Op basis van ervaringscijfers zijn de producten per programma begroot.

Gezamenlijk traject strategieën

Daarna heeft er in 2015 een gezamenlijk traject plaatsgevonden (ODRA en partners) om te komen tot gezamenlijke strategieën en een gezamenlijke probleem- en risicoanalyse. Dit is de basis voor het opstellen van de jaarlijkse werkprogramma's voor iedere partner.

Werkprogramma's 2015

Zo'n half jaar na het opstellen van de programmabegroting 2015 is op basis van de (vastgestelde) strategieën en de probleem- en risicoanalyse het werkprogramma 2015 (per partner) opgesteld. Op basis van deze nieuwe methodiek zijn de producten per programma begroot.

Verskil begrote producten

Het gevolg van het gebruik van deze nieuwe methodiek is dat de begrote producten in de Programmabegroting 2015 afwijken van de begrote producten in de werkprogramma's 2015.

Voldoen aan BBV

Om te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording wordt in dit jaarverslag verantwoording afgelegd over de realisatie van de productie ten opzichte van zowel de programmabegroting 2015 als de werkprogramma's 2015. In dit jaarverslag ziet u daarom per programma twee tabellen.

2.2.1 Programma vergunningverlening milieu en juridische zaken

Voor de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Zevenaar, Duiven, Renkum, Rheden, Doesburg, Rijnwaarden, Overbetuwe en provincie Gelderland verzorgen we de vergunningverlening voor het onderdeel milieu.

Omgevingsdienst Regio Arnhem zorgt ervoor dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld. Meldingen beoordelen we op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de Wabo, waarbij er aansluiting moet zijn bij de 'loketten' van de partners.

ODRA behandelt bezwaar en beroep rond complexe provinciale inrichtingen en BRZO bedrijven (m.u.v. de complexe bedrijven uit de regio Rivierenland).

Wat hebben we bereikt in 2015?

Speerpunten binnen het programma vergunningverlening milieu zijn:

Product	Speerpunt
Vergunningverlening	De milieuvergunningen worden binnen de gestelde termijnen behandeld en voorzien van een besluit.
Meldingen	Meldingen worden binnen vier weken beoordeeld op volledigheid.
Maatwerkvoorschriften	De noodzaak voor het opnemen van maatwerkvoorschriften worden binnen vier weken kenbaar gemaakt.

Prestatie indicatoren

Bij de bovenstaande speerpunten zijn de volgende prestatie indicatoren vastgesteld:

Product	Prestatie indicator
Vergunningverlening	80 % van de definitieve Wabo-beschikkingen is binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
Meldingen	80 % van de meldingen is binnen 4 weken beoordeeld op volledigheid.
Juridisch	80 % van de bezwaar- en beroepsprocedures wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

De genoemde prestatie indicatoren zijn per saldo gehaald. Er wordt gewerkt aan verbetering van het registratiesysteem.

Wat hebben we gerealiseerd in 2015?

Output

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

	Vergunningen		Meldingen		Maatwerk		Advies		Bezwaar en beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	20	18	15	75	-	77	GP	18	GP	9
Doesburg	1	-	7	9	1	-	GP	-	GP	-
Duiven	5	2	1	-	n.v.t.	n.v.t.	GP	2	GP	-
Lingewaard	15	23	50	75	GP	3	GP	6	GP	6
Overbetuwe	10	17	65	56	GP	2	GP	59	GP	2
Renkum	2	3	5	5	GP	1	GP	4	GP	-
Rheden	10	7	75	32	GP	3	GP	7	GP	-
Rijnwaarden	12	5	15	6	GP	3	GP	9	GP	-
Zevenaar	8	13	2	2	GP	-	GP	8	GP	-
Westervoort	GP	3	GP	1	n.v.t.	n.v.t.	GP	1	GP	-
Prov. Gelderland	11	16	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	-	GP	11

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

	Vergunningen		Meldingen		Maatwerk		Advies		Bezwaar en beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	14	18	148	75	50	77	GP	18	GP	9
Doesburg	5	-	20	9	n.v.t.	n.v.t.	GP	-	GP	-
Duiven	6	2	7	-	n.v.t.	n.v.t.	GP	2	GP	-
Lingewaard	13	23	113	75	5	3	GP	6	GP	6
Overbetuwe	7	17	83	56	GP	2	65	59	GP	2
Renkum	1	3	30	5	GP	1	GP	4	GP	-
Rheden	4	7	91	32	4	3	GP	7	GP	-
Rijnwaarden	3	5	11	6	2	3	GP	9	GP	-
Zevenaar	7	13	17	2	4	-	GP	8	GP	-
Westervoort	2	3	3	1	n.v.t.	n.v.t.	GP	1	GP	-
Prov. Gelderland	GP	16	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	-	GP	11

Vergunningen milieu

Het aantal aanvragen omgevingsvergunning milieu was in 2015 hoger dan geraamd. De situatie per partner verschilt. Voor Arnhem, Lingewaard en Overbetuwe zijn meer vergunningaanvragen behandeld dan begroot.

Melding activiteitenbesluit

Het aantal ontvangen meldingen was in 2015 hoger dan verwacht. Hiervoor is geen directe verklaring te geven. Door wijzigingen in het Activiteitenbesluit verwachten we aankomend jaar meer maatwerkvoorschriften dan in 2015. Daarnaast neemt het aantal adviezen bij enkele gemeenten in sterke mate toe. Het betreft vooral vragen over milieuzonering.

Complexe vergunningen ODRN

ODRA behandelt de complexe procedures (vergunningen) alleen procedureel en is daarmee verantwoordelijk voor de juiste afhandeling van de procedure (gemandateerd). De inhoudelijke advisering vindt plaats door ODRN. In 2015 heeft ODRN 23 complexe aanvragen omgevingsvergunning afgehandeld voor ODRA. Overigens wordt voor de BRIKS taken en de RO procedures ook de inhoudelijke beoordeling door ODRA afgehandeld.

Juridisch bezwaar en beroep

In 2015 zijn in totaal 71 bezwaarprocedures afgerond. Deels doordat beslissingen op bezwaarschriften zijn geadviseerd aan het bevoegd gezag en deels door intrekking van het bezwaarschrift als gevolg van een herstelbesluit of een nadere toelichting op het primaire

besluit. Verder zijn er 68 beroepszaken in behandeling genomen. Hiervan is een groot aantal al afgerond. We voldoen daarbij aan de norm om de bezwaren binnen de termijn af te handelen en beschikkingen op te stellen die in de beroepsprocedures zoveel mogelijk stand houden.

Juridisch adviestaak

Ook in 2015 heeft regelmatig overleg plaatsgevonden met andere omgevingsdiensten over een herstel-lus (voorstel voor het aanpassen van een besluit voordat in een procedure uitspraak is gedaan) bij primaire besluiten. Het doel hierbij is door juridische advisering aan andere omgevingsdiensten een verbetering van primaire besluiten te realiseren. Ook kan in bezwaar of beroep door middel van pre-mediation en in overleg met de andere omgevingsdiensten worden bereikt dat een gewijzigd primair besluit voor alle belanghebbenden een oplossing biedt. Hiervoor is soms in het primaire proces onvoldoende tijd gezien de wettelijke termijnen van de procedures en de grondslag van de beoordeling in de aanvraag.

De verwachting is dat ODRA meer uren zal blijven besteden aan deze wenselijke wijzigingen van primaire besluiten. Dit houdt in dat meer juridische ondersteuning zal plaatsvinden in het primaire besluitvormingsproces bij andere omgevingsdiensten. Aan de andere kant betekent dit een verbetering van primaire besluiten en wordt onnodige juridisering voorkomen.

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	1e wijziging 2015	Begroting 2015 na 1e wijziging	Jaarrekening 2015	Verschil	
Lasten							
Vergunningverlening milieu	2.431.400	1.272.200	33.240	1.305.440	1.651.571	-346.131	nadelig
uren x tarief							
directe kosten	0		0	0	0	0	
Totaal Lasten	2.431.400	1.272.200	33.240	1.305.440	1.651.571	-346.131	nadelig
Baten							
Gemeente Arnhem	268.900	263.700	47.280	310.980	310.980	0	
Gemeente Doesburg	8.200	8.000	13.320	26.320	26.320	0	
Gemeente Duiven	33.800	33.100	-2.890	30.210	30.210	0	
Gemeente Lingewaard	249.300	244.400	-8.990	235.410	235.410	0	
Gemeente Overbetuwe	206.900	202.800	-44.810	157.990	157.990	0	
Gemeente Renkum	40.300	39.500	1.490	40.990	40.990	0	
Gemeente Rheden	116.300	114.000	-18.490	95.510	95.510	0	
Gemeente Rijnwaarden	62.200	61.000	-22.680	38.320	38.320	0	
Gemeente Rozendaal	0		0	0	769	769	voordelig
Gemeente Zevenaar	83.500	81.800	3.850	85.650	85.650	0	
Gemeente Westervoort	4.100	4.000	1.810	5.810	5.810	0	
Provincie Gelderland	224.400	219.900	58.350	278.250	278.250	0	
M R A	0		0	0	0	0	
Derden Overig	0		0	0	8.897	8.897	voordelig
Derden Nijmegen			0	0		0	
Derden ISV-Arnhem			0	0		0	
Derden Externe Veiligheid			0	0		0	
Derden Bovenregionale Taken	0		0	0	0	0	
Overige Baten			0	0			
Totaal Baten	1.297.900	1.272.200	33.240	1.305.440	1.315.106	9.666	voordelig
Mutaties reserves							
Onttrekking reserves							
Toevoeging reserves							
Saldo	1.133.500	0	0	0	336.465	336.465	nadelig

Toelichting:

Hogere lasten omdat er meer uren zijn gemaakt dan begroot. Alle reguliere baten van de partners zijn gefactureerd. Daarnaast worden ook enkele niet begrote baten op dit programma verantwoord.

2.2.2 Programma vergunningverlening bouw

Voor de gemeenten Arnhem en Lingewaard en provincie Gelderland verzorgen we Wabo-breed de vergunningverlening. Met ingang van 10 oktober heeft gemeente Renkum deze taken ook overgebracht naar ODRA. Dat betekent dat ODRA zowel de vergunningverlening voor de zogenaamde briks-taken (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen) verzorgt als de vergunningverlening voor milieu. Gemeente Lingewaard heeft de onderdelen kap, inrit en reclame niet ingebracht. Dit programma behandelt het onderdeel vergunningverlening bouw.

Op 1 oktober 2015 is de overdracht van (bouw)taken van gemeente Renkum naar ODRA gerealiseerd.

Omgevingsdienst Regio Arnhem stelt zich tot doel de burger en ondernemer professioneel en effectief te ondersteunen bij de voorbereiding van zijn (bouw)plan ontwikkeling.

Vergunningaanvragen handelen we dan ruim binnen de wettelijke termijnen af en meldingen beoordelen we op juistheid en volledigheid.

Wat hebben we bereikt in 2015?

Speerpunten binnen het programma vergunningverlening bouw zijn:

Product	Speerpunt
Vergunningverlening	Tijdige en geïntegreerde verlening van vergunningen binnen wettelijke termijnen.
Ruimtelijke procedures	Snelle en inhoudelijk adequate planprocedures.
Meldingen	Korte doorlooptijd verwerking meldingen.
Algemeen	Uitvoering werkprogramma.

Prestatie indicatoren

Bij de bovenstaande speerpunten zijn de volgende prestatie indicatoren vastgesteld:

Product	Prestatie indicator
Vergunningverlening Wabo	Bij minimaal 90 % van alle vergunningen zijn er geen inhoudelijke gebreken aan beschikkingen bij bezwaar- en beroepsprocedures. Alle vergunningen worden binnen de fatale termijnen afgehandeld.
Ruimtelijke procedures	Minimaal 80 % van de ruimtelijke procedures kent geen essentiële inhoudelijke gebreken.
Vergunningen leegstand	80 % van de leegstandaanvragen wordt binnen 8 weken afgehandeld.
Meldingen	Meldingen worden gemiddeld binnen 2 weken afgehandeld (excl. opschorting).
Algemeen	Opdrachtgever is tevreden over de dienstverlening.

Prestatie indicatoren bereikt ja/nee?

Product	Gerealiseerd Ja/nee	Toelichting
Vergunningverlening Wabo	Nee	De vergunningen zijn in het algemeen binnen de termijn afgehandeld; de grote werkdruk i.v.m. de toename van woningbouw aanvragen in het begin van het jaar en het feit dat naar een zaaksysteem is overgegaan, heeft ertoe geleid dat enkele vergunningen van rechtswege zijn verleend.
Ruimtelijke procedures	Ja (binnen bandbreedte)	Hoewel ruimtelijke procedures veel tijd kosten zijn deze in het algemeen tot een goed einde gebracht.
Vergunningen leegstand	Ja	Alle vergunningen zijn binnen de gestelde termijn afgehandeld
Meldingen	Ja	De meldingen zijn over het algemeen binnen de daarvoor gestelde termijnen afgehandeld

Algemeen	Ja	Op grond van gevoerde account overleggen en bestuurlijke reacties op de aanpak van afdeling-gerelateerde kwesties, wordt aangenomen dat de opdrachtgever over het algemeen tevreden is over de prestaties van de afdeling.
----------	----	--

Wat hebben we gerealiseerd in 2015?

Output

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

Vergunningen bouw	Vergunning Wabo		In strijd met b.plan		Leegstand vergunning		Advies welstand		Advies constructie		Melding sloop	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	600	607	60	NG	170	164	475	558	210	235	370	475
Lingewaard	130	136	14	-	n.v.t.	n.v.t.	GP	155	60	66	85	64
Renkum	GP	87	GP	9	n.v.t.	n.v.t.	GP	32	GP	11	GP	18
Provincie Gelderland	GP	2	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Vergunningen bouw	Melding gebruik		Politie keurmerk		B.plan wijziging		Subsidie monument		Huisnr. Besluit		Bezwaar beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	125	161	350	600	n.v.t.	NG	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	-
Lingewaard	8	7	n.v.t.	n.v.t.	10	NG	10	16	50	67	GP	20
Renkum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	-	GP	4
Provincie Gelderland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

Vergunningen bouw	Vergunning Wabo		In strijd met b.plan		Leegstand vergunning		Advies welstand		Advies constructie		Melding sloop	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	520	607	60	NG	180	164	500	558	250	235	500	475
Lingewaard	134	136	14	NG	n.v.t.	n.v.t.	100	155	40	66	85	64
Renkum	103	87	GP	9	n.v.t.	n.v.t.	GP	32	GP	11	GP	18
Provincie Gelderland	GP	2	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Vergunningen bouw	Melding gebruik		Politie keurmerk		B.plan wijziging		Subsidie monument		Huisnr. Besluit		Bezwaar beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	125	161	1.086	600	60	NG	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	-
Lingewaard	8	7	n.v.t.	n.v.t.	GP	NG	10	16	50	67	GP	20
Renkum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	5	-	GP	4
Provincie Gelderland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting

Wabo vergunningen

Het aantal verleende vergunningen is ongeveer 16% meer dan begroot. Desondanks is 17% minder tijd besteed aan de aanvragen. De oorzaak hiervan is vermoedelijk divers. In de eerste plaats is de aard van de vergunningen van invloed op de te besteden tijd. In 2015 is een aantal zeer grote vergunningen verleend, maar er is ook veel tijd besteed aan de kleinere woningbouw. Daarnaast heeft de implementatie van het nieuwe systeem voor zaakgericht werken tijd gekost. Omdat bouwvergunningen binnen een fatale termijn afgehandeld moeten worden, kan dat betekenen dat er minder tijd aan de aanvragen besteed kon worden, dan onder normale omstandigheden.

Afwijkingen en bestemmingsplanwijzigingen

Over het aantal procedures is geen uitspraak te doen, omdat deze niet separaat op aantal zijn geregistreerd. De tijdsbesteding is lager dan de prognose. Door de introductie van het kruimelgevallenbeleid zijn er minder planologische procedures nodig geweest dan voorgaande jaren.

Leegstandvergunning

Het aantal leegstandsvergunningen dat in 2015 is verleend, ligt bijna op begroting (91%). De benodigde tijd is minder dan begroot (61%). Dit kan verklaard worden door het feit dat er minder complexe vragen zijn gesteld, waardoor de vergunningverlening meer routinematig kon plaatsvinden.

Politiekeurmerk

Omdat de gemeenteraad van Arnhem heeft besloten het project PKVW niet voort te zetten, is het aantal aanvragen en (dus) de bestede tijd fors teruggelopen. Uiteindelijk is slechts 55% van de begrote aantallen gerealiseerd. Door de diverse overleggen over al dan niet voortzetten van het project, is de bestede tijd iets hoger dan de aantallen: 70% van de begrote uren is gerealiseerd.

Advies welstand

Het aantal welstandsadviezen ligt 12% hoger dan begroot, het aantal bestede uren ligt iets onder begroting (64%).

Advies Constructies

Het aantal adviezen dat is uitgebracht voor constructies, is vrijwel conform de begroting (94%). Voor het uitbrengen van deze adviezen is ruim meer tijd nodig geweest dan begroot. De oorzaak ligt in een aantal grote complexe vergunningen dat dit jaar is verleend (Pathé, provinciehuis, etc)

Meldingen slopen, asbest en gebruik

De aangegeven bestede uren voor meldingen sloop hebben alleen betrekking op de ingediende en beoordeelde meldingen en niet op het toezicht erop. Er is een overschrijding van het aantal ingediende meldingen t.o.v. de prognose (+28%). Het aantal bestede uren is aanzienlijk lager. Naar alle waarschijnlijkheid ligt de oorzaak in het feit dat bij de begroting gebruik gemaakt is van een verkeerd kengetal.

Algemeen

De taken van de afdeling vergunningen bouw zijn vraaggericht. De aantallen en urenbesteding zijn hiervan afhankelijk.

Meer gedetailleerde informatie is te vinden in de individuele partnerrapportages die in 2015 met iedere partner zijn besproken.

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	1e wijziging 2015	Begroting 2015 na 1e wijziging	Jaarrekening 2015	Verschil		
Lasten								
Vergunningverlening bouw	uren x tarief	2.878.314	3.108.000	-374.900	2.733.100	2.816.362	-83.262	nadelig
	directe kosten	864.252	1.142.000	-197.000	945.000	797.069	147.931	voordelig
Totaal Lasten		3.742.566	4.250.000	-571.900	3.678.100	3.613.431	64.669	voordelig
Baten								
Gemeente Arnhem		2.982.500	3.139.400	-507.160	2.632.250	2.394.986	-237.264	nadelig
Gemeente Doesburg		0	0	0	0	0	0	
Gemeente Duiven		0	0	0	0	0	0	
Gemeente Lingewaard		1092.900	1074.000	-102.540	971.460	943.036	-28.424	nadelig
Gemeente Overbetuwe		0	0	0	0	0	0	
Gemeente Renkum		0	0	71.900	71.900	62.520	-9.380	nadelig
Gemeente Rheden		0	0	0	0	0	0	
Gemeente Rijnwaarden		0	0	0	0	0	0	
Gemeente Rozendaal		0	0	0	0	0	0	
Gemeente Zevenaar		0	0	0	0	0	0	
Gemeente Westervoort		0	0	2.490	2.490	2.490	0	
Provincie Gelderland		37.300	36.600	-36.600	0	38.109	38.109	voordelig
MRA		0	0	0	0	0	0	
Derden Overig		24.000	0	0	0	63.527	63.527	voordelig
Derden Nijmegen				0	0		0	
Derden ISV-Arnhem				0	0		0	
Derden Externe Veiligheid				0	0		0	
Derden Bovenregionale Taken		0	0	0	0	0	0	
Overige Baten				0	0		0	
Totaal Baten		4.136.700	4.250.000	-571.900	3.678.100	3.504.668	-173.432	nadelig
Mutaties reserves								
Onttrekking reserves								
Toevoeging reserves								
Saldo		-394.134	0	0	0	108.763	108.763	nadelig

Toelichting:

Op dit programma worden naast de kosten van uren x tarief ook baten en lasten verantwoord van de door gemeenten Arnhem en Lingewaard ingebrachte programmabudgetten. De programmakosten vallen afgerond € 148.000 lager uit dan begroot en zijn verrekend met de betreffende partners. Daarnaast is er een overschrijding op de uren van € 83.000 omdat er in totaal meer uren zijn gemaakt dan begroot. Per saldo een voordeel op de kosten van € 65.000. De baten vallen in totaal € 173.000 lager uit dan begroot. Voor gemeente Arnhem zijn er minder uren gemaakt en zijn er minder programmakosten in rekening gebracht. Voor gemeente Lingewaard zijn er minder programmakosten in rekening gebracht en voor gemeente Renkum zijn er minder uren gemaakt dan begroot. Daarnaast zijn er werkzaamheden verricht voor derden voor een bedrag van afgerond € 102.000.

2.2.3 Programma handhaving milieu

Omgevingsdienst Regio Arnhem zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd. Daartoe houdt ODRA geprogrammeerd toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Onder toezicht verstaan we het verzamelen van informatie over het feit of een activiteit is toegestaan en/of wordt voldaan aan de overige eerder opgelegde regels/voorschriften al dan niet in vergunningen, meldingen en/of brieven. Bij een overtreding volgen we de sanctiestrategie en passen waar nodig een sanctiemiddel toe. Heldere en waar mogelijk standaardprocedures en goede afstemming met handhavingspartners moeten onnodige administratieve lasten voorkomen.

In 2015 is samen met de partners een handhavingsstrategie met risico-analyse opgesteld waarbij per branche de risico's zijn ingeschat. De eerste stap op weg naar risico gestuurd toezicht is gezet. Op basis van de risico's zijn de controlefrequenties per branche vastgesteld. Vervolgens zijn werkprogramma's opgesteld. Deze werkprogramma's vormden de basis voor de te controleren bedrijven in 2015. Alle bedrijven zijn ingedeeld in categorieën (A1 t/m D4/5) conform de VNG-publicatie "Bedrijven en Milieuzonering". Hierdoor is uniformiteit ontstaan tussen bedrijven en wordt voor alle partners dezelfde systematiek gehanteerd bij de indeling van bedrijven en de daarmee samenhangende risico-analyse.

Wat hebben we in 2015 bereikt?

Speerpunten

Speerpunten binnen het programma handhaving milieu zijn:

Product	Doelstelling
Toezicht	Volledige uitvoering jaarprogramma binnen de afspraken met de partners.
Toezicht	Standaardisering van de brieven en consequent een bezoekverslag toevoegen.
Toezicht	Kwaliteitsverbetering toezicht door onder meer ontwikkeling en uitvoeren van branchegericht toezicht.

Normen

Bij de bovenstaande speerpunten zijn de volgende normen vastgesteld:

Product	Norm
Toezicht	De geraamde aantallen van het product reguliere/periodieke milieucontrole zijn binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma uitgevoerd.
Toezicht	90% van de toezichtbrieven zijn volgens één format opgesteld. Bij alle uitgevoerde reguliere/periodieke controles is een standaard bezoekverslag dan wel een uitdraai van de gehanteerde digitale checklist toegevoegd.
Toezicht	Bij 80% van de bedrijven die vallen binnen een branchegerichte aanpak, is volgens die branchegerichte aanpak gecontroleerd.

Zijn de normen bereikt ja/nee?

Product	Gerealiseerd Ja/nee	Toelichting
Toezicht	Ja	Het aantal geleverde producten en prestaties valt binnen de bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma.
Toezicht	Ja	Bij niet vergunningplichtige inrichtingen is het gebruik van digitale checklisten geïmplementeerd. Een grote stap vooruit, niet alleen voor de uniformiteit van ons toezicht maar het gebruik draagt ook bij aan de verhoging van de kwaliteit van toezicht. Voor de vergunningplichtige bedrijven wordt gebruik gemaakt van een bezoekverslag.
Toezicht	Ja	Er zijn drie branchegerichte projecten uitgevoerd: garagebedrijven, LPG-tankstations en vuurwerk en er is een start gemaakt met de branche glastuinbouw. Ten minste 80% van de controles bij deze branches is conform de branche-aanpak uitgevoerd.

Wat hebben we in 2015 gerealiseerd?

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

	Controles integraal		Hercontrole		Controles VVGB		Controles E-PRTR		Vooraanschrijving		LOB/LOD		Bezwaar en beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	263	396	GP	46	GP	-	GP	5	GP	11	GP	7	GP	-
Doesburg	30	25	GP	15	2	-	1	1	GP	-	GP	-	GP	-
Duiven	19	28	GP	26	9	-	GP	2	GP	7	GP	1	GP	-
Lingewaard	226	234	GP	54	GP	-	GP	6	GP	7	GP	7	GP	-
Overbetuwe	138	241	GP	60	12	-	GP	2	GP	9	GP	5	GP	9
Renkum	69	62	GP	23	17	-	GP	5	GP	-	GP	2	GP	-
Rheden	191	211	GP	39	13	-	GP	1	GP	2	GP	1	GP	10
Rijnwaarden	59	39	GP	26	8	-	GP	4	GP	5	GP	2	GP	-
Zevenaar	79	69	GP	25	5	-	GP	2	GP	-	GP	1	GP	-
Westervoort	30	17	GP	3	2	-	1	-	GP	-	GP	-	GP	-
Prov. Gelderland	49	46	GP	-	GP	-	18	19	GP	2	GP	4	GP	9

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

	Controles integraal		Hercontrole		Controles E-PRTR		Vooraanschrijving		LOB/LOD		Bezwaar en beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	410	396	100	46	5	5	GP	11	GP	7	GP	-
Doesburg	28	25	7	15	GP	1	2	-	GP	-	GP	-
Duiven	28	28	18	26	1	2	GP	7	GP	1	GP	-
Lingewaard	257	234	62	54	5	6	15	7	GP	7	GP	-
Overbetuwe	212	241	54	60	3	2	7	9	GP	5	GP	9
Renkum	75	62	18	23	3	5	11	-	GP	2	GP	-
Rheden	234	211	53	39	1	1	6	2	GP	1	GP	10
Rijnwaarden	54	39	23	26	4	4	6	5	GP	2	GP	-
Zevenaar	63	69	39	25	3	2	10	-	GP	1	GP	-
Westervoort	16	17	3	3	GP	-	1	-	GP	-	GP	-
Prov. Gelderland	44	46	GP	-	20	19	GP	2	GP	4	GP	9

Toelichting

In 2015 zijn bijna 2000 milieucontroles uitgevoerd. Dit zijn vooral inspecties op basis van geplande reguliere controles en vervolcontroles (na overtredingen) geweest, zowel voor bedrijven binnen de regio als in drie andere regio's. Naast deze controles zijn er ook controles uitgevoerd:

- op basis van klachten;
- na een ongewoon voorval;
- ter controle van een voornemen of last onder dwangsom of een inningsprocedure;
- als onderdeel van projectmatig toezicht.

Toezicht milieu

ODRA heeft ervoor gekozen om in het eerste kwartaal veel aandacht te besteden aan de actualisatie van het inrichtingenbestand. Bedrijven zijn ingedeeld in de juiste categorie. Hierdoor is gestart met een achterstand die in de tweede helft van het jaar steeds meer is ingelopen. Uiteindelijk zijn op het einde van het jaar de controles conform de norm (90%-110%) overeenkomstig het jaarplan uitgevoerd.

Juridisch

Bij het programma 'Vergunningverlening milieu en juridische zaken' (paragraaf 2.2.1) wordt een toelichting gegeven op de realisatie van de juridische producten (bezwaar, beroep en juridische adviestaat) van alle programma's van ODRA. Hiernaar wordt korthedshalve verwezen.

Projectmatig toezicht

In 2015 is met succes een zestal projecten uitgevoerd (vooral bij de provinciale inrichtingen). Deze projecten hadden verschillende doelen waaronder de verbetering van de kwaliteit van toezicht. De uitgevoerde projecten zijn:

- Project stookinstallaties, dat zich richtte op kleine en middelgrote stookinstallaties bij onder andere rioolwaterzuiveringsinstallaties, mengvoederbedrijven en papierfabrieken. Aanleiding voor dit project was de nieuwe wet- en regelgeving voor stookinstallaties.
- 4e tranche Activiteitenbesluit, specifiek gericht op asfaltcentrales. Ook hier is de aanleiding aanpassing van de wet- en regelgeving.
- Project Bouwen en RO; gecombineerde controles milieu, bouwen, RO en brandveiligheid gericht op het vergroten van de veiligheid.
- Project Systematisch toezicht BREF (dier)voedingsmiddelenindustrie, thematische, diepgaande controles gericht op de vraag of de maatregelen uit dit "referentiedocument Best beschikbare technieken" adequaat zijn toegepast, functioneren én zijn geborgd bij de branche (dier)voedingsmiddelenindustrie.
- Project Meten en registreren: op basis van een Europese verplichting zijn bepaalde bedrijven verplicht jaarlijks hun emissies te rapporteren. Voor 1 juli worden deze gegevens beoordeeld en eens in de drie jaar wordt een controle uitgevoerd waarbij we specifiek controleren op de meet- en registratiesystemen van bedrijven. De toezichthouder is bij de uitvoering van deze controles ondersteund door een deskundige vanuit het Bureau Milieumetingen.
- Project Melden en registreren: het melden en registreren van afvalstoffen vormt een belangrijke basis voor risicogestuurd toezicht. Daarom worden eens in de drie jaar de meldgegevens van de meldingsplichtige bedrijven uitvoering gecontroleerd.

Piketdienst

De piketdienst heeft (samen met de reguliere toezichthouders) bijna 1200 klachten opgepakt en afgehandeld. De meeste klachten hadden betrekking op geluidsoverlast bij horeca-bedrijven. De medewerkers van de piketdienst hebben om die reden ook vaak geluidmetingen in avond- en nachtelijke uren uitgevoerd. Daarnaast speelt de piketdienst een rol bij de afhandeling van ongewone voorvallen en milieu incidenten (bij bedrijven of op de openbare weg). Sinds eind 2015 vervult de piketdienst voor één gemeente ook een rol als teamleider milieu bij rampen. Een snelle en heldere afhandeling van klachten is een belangrijk speerpunt van de afdeling handhaving.

Vernieuwing toezicht/branchegericht toezicht

De uitvoering van branchegericht toezicht is in 2015 bij drie branches met succes uitgevoerd (vuurwerk, LPG tankstations en garagebedrijven). Het branchegerichte toezicht wordt in 2016 verder uitgebouwd. ODRA sluit daarbij aan bij landelijke initiatieven. ODRA wil hiermee ook bijdragen aan een gelijk speelveld binnen een branche niet alleen in het ODRA gebied maar waar mogelijk landelijk.

Complexe handhavingdossiers

Er is een aantal complexe handhavingdossiers in behandeling dat projectmatig wordt opgepakt:

Gieterij Doesburg en v. Houtum Recycling (beiden bevoegd gezag provincie Gelderland). Er wordt voor de provincie daarnaast ook projectleiderscapaciteit geleverd aan Omgevingsdienst Veluwe IJssel voor het dossier Eerbeek en de Euralcodes.

Ook is er projectleiderscapaciteit vrijgemaakt voor Motorclub Arnhem en Gelredome (beiden bevoegd gezag gemeente Arnhem). Tenslotte is eind 2015 voor onderzoek en handhaving op de activiteiten van de firma Hooijer in Renkum een projectmatige aanpak ontwikkeld. Alle dossiers lopen door in 2016.

Energie

In 2015 is bij toezicht aandacht besteed aan het aspect energie. Op verschillende onderdelen zijn activiteiten uitgevoerd: kennis, technische facilitering bij uitvoering toezicht, de fysieke uitvoering van toezicht op gebied van energie, het zoeken naar afstemming/samenwerking met andere omgevingsdiensten, het aanbrengen en ondersteunen van energieprojecten in het kader van de VNG-subsidie en het verstrekken van informatie in algemene zin.

Kennis

In 2015 hebben 16 medewerkers de training op gebied van energie en energiebesparing gevolgd. Daarbij is ingezoomd op het herkennen van energiebesparingspotentieel bij onder andere de procesonderdelen verlichting, verwarming, ventileren, isoleren en koeling. In het kader van "training on the job" zijn 25 locaties variërend in de branche horeca, houtbewerking, metaal en drukkerij/verpakkingsindustrie bezocht. De trainer had hierbij de lead en werd daarbij vergezeld door een toezichthouder van de ODRA. In 2016 zullen enkele medewerkers een verdiepingscursus gaan volgen.

Technische facilitering bij uitvoering toezicht

De voorschriften op gebied van energie die zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit, gelden uitsluitend voor categorie A en B bedrijven (zijnde de niet-milieuvergunningplichtige bedrijven). Daarnaast geldt dat alleen A- en B-bedrijven die vallen in de categorie middenverbruik en groter (meer dan 50.000 kwh en 25.000 m3 gas als jaarverbruik), moeten voldoen aan artikel 2.15 lid 1 Activiteitenbesluit.

In 2015 is de beoordeling van het energieverbruik bij categorie A en B bedrijven verwerkt in de toezichtstool van digitale checklisten. Een separate checklist (gebaseerd op infoblad Energiebesparing en Winst van Infomil) moet het oordeel onderbouwen of wordt voldaan aan artikel 2.15 lid 1 Activiteitenbesluit indien sprake is van een hoger energieverbruik dan de waarden die in artikel 2.15 lid 5 Activiteitenbesluit worden genoemd.

In het standaardbezoekverslag bij vergunningplichtige bedrijven is een paragraaf energie opgenomen en wordt beschrijvend weergegeven wat de constatering zijn.

Met de introductie van de erkende maatregelen voor energiebesparing (Activiteitenregeling, bijlage 10) in december 2015 moet voor bepaalde branches (en in bepaalde omstandigheden) worden getoetst aan de erkende maatregelenlijst. Deze wijziging moet nog in organisatorische en in technische zin worden ingebed. Aanpassing vindt plaats in eerste kwartaal van 2016.

Uitvoering controles

In 2015 zijn voor 468 bezochte locaties digitale checklisten ingevuld. Uit de ingevulde checklisten blijkt dat bij 34 locaties het energieverbruik op één of beide onderdelen elektriciteit of gas, hoger ligt dan de norm. Bij alle andere locaties is het lagere energieverbruik concreet genoemd of aangegeven dat het energieverbruik lager ligt dan de norm.

Voor 19 locaties is het oordeel dat het energie-aspect nog onvoldoende in de bedrijfsvoering is verankerd. Voor deze 19 locaties worden in 2016 aanvullende (handhavings)acties uitgevoerd om het energie-onderzoek alsnog aan te leveren en deze te beoordelen. Voor de beoordeling van deze onderzoeken (en de energie-onderzoeken die in 2016 worden opgevraagd) is in het werkprogramma van de desbetreffende partners een product opgenomen.

Afstemming met andere omgevingsdiensten

In 2015 is bewust afstemming gezocht met de andere omgevingsdiensten op het onderdeel energie. ODRA heeft zitting in het platform Advies/ onderdeel Energie. In dit platform wordt onder meer gesproken over het hanteren van dezelfde uitgangspunten bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen in het kader van de EED verplichting. Ook worden daar de acties die voortvloeien uit het Gelders Energie Akkoord met elkaar besproken en afgestemd. Ook zijn binnen dit platform de aanvragen voor de VNG-subsidie voorbereid en ingediend. Voor ODRA heeft dit er toe geleid dat voor de regio Liemers een subsidie is toegekend voor het project ODRA levert een afgevaardigde voor de werkgroep (de capaciteit wordt bekostigd vanuit de subsidie).

Verder is op informele wijze afgetast in hoeverre er kennis, interesse en capaciteit bij de diverse omgevingsdiensten beschikbaar zijn voor het uitvoeren van beoordelingen van energiebesparingsonderzoeken en de EED-audits. Dit omdat de verwachting is dat de druk op onze beschikbare capaciteit groot wordt, nu ook nieuwe wettelijke taken moeten worden ingevuld, zoals de begeleiding en beoordeling van de naleving van de bepalingen voortvloeiend uit de EED-verordening.

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	1e wijziging 2015	Begroting 2015 na 1e wijziging	Jaarrekening 2015	Verschil	
Lasten							
Handhaving milieu	3.187.528	3.523.800	150.810	3.674.610	3.207.325	467.285	voordelig
uren x tarief							
directe kosten	0		0	0	0	0	
Totaal Lasten	3.187.528	3.523.800	150.810	3.674.610	3.207.325	467.285	voordelig
Baten							
Gemeente Arnhem	657.500	644.500	291920	936.420	936.420	0	
Gemeente Doesburg	50.600	49.700	-17.910	31790	31790	0	
Gemeente Duiven	92.100	90.300	21290	111590	111590	0	
Gemeente Lingewaard	692.100	678.500	-172.830	505.670	505.670	0	
Gemeente Overbetuwe	309.300	303.200	-13.650	289.550	289.550	0	
Gemeente Renkum	140.400	137.600	126.500	264.100	264.100	0	
Gemeente Rheden	352.700	345.800	-34.670	311.130	311.130	0	
Gemeente Rijnwaarden	136.700	133.900	-6.280	127.620	127.620	0	
Gemeente Rozendaal	0		0	0	5.166	5.166	voordelig
Gemeente Zevenaar	178.400	175.000	-23.840	151.160	151.160	0	
Gemeente Westervoort	44.300	43.400	8.840	52.240	52.240	0	
Provincie Gelderland	668.600	655.400	-104.160	551240	551240	0	
M R A	0		0	0		0	
Derden Overig	0	67.300	-67.300	0	160.302	160.302	voordelig
Derden Nijmegen			0	0		0	
Derden ISV-Arnhem			0	0		0	
Derden Externe Veiligheid			0	0		0	
Derden Bovenregionale Taken	216.966	199.200	142.900	342.100	598.753	256.653	voordelig
Overige Baten			0	0		0	
Totaal Baten	3.539.666	3.523.800	150.810	3.674.610	4.096.731	422.121	voordelig
Mutaties reserves							
Onttrekking reserves							
Toevoeging reserves							
Saldo	-352.138	0	0	0	-889.406	-889.406	voordelig

Toelichting:

Lagere kosten omdat er minder uren zijn verantwoord ten behoeve van dit programma.
Hogere baten met afgerond € 422.000 omdat er meer werkzaamheden voor derden zijn verricht en een extra bijdrage in het kader van VVGB is ontvangen.

2.2.4 Programma handhaving bouw, bodem en vuurwerk

Omgevingsdienst Regio Arnhem bevordert de naleving van de wettelijke voorschriften zodanig dat veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal verbeteren. Daartoe houdt ODRA geprogrammeerd toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Onder toezicht verstaan we het verzamelen van feiten of een activiteit is toegestaan het toetsen of wordt voldaan aan de overige eerder opgelegde regels en voorschriften in vergunningen of meldingen of brieven. Bij een overtreding volgt ODRA de sanctiestrategie en past waar nodig een sanctiemiddel toe. Heldere en waar mogelijk standaardprocedures en goede afstemming met handhavingpartners voorkomen onnodige administratieve lasten.

Wat hebben we bereikt in 2015?

Speerpunten

Speerpunten binnen het programma handhaving bouw, bodem en vuurwerk zijn:

Product	Speerpunt
Toezicht asbest	Toezicht in lijn met ketenverantwoordelijkheid. Toezicht en handhaving volgens landelijke strategie.
Toezicht Besluit bodemkwaliteit	Het uitvoeren van milieutoezicht bij bedrijfsmatige activiteiten die vallen onder het Besluit bodemkwaliteit en milieutoezicht bij bodemsanering.
Milieutoezicht bodemsanering buiten inrichting	Toezicht op doelmatige en kosteneffectieve sanering, volgens wettelijke eisen.
Uitvoeren controles Wabo bouw, bestaande voorraad en bestemmingsplan	Toezicht op bouwen en gebruik conform Woningwet/Bouwbesluit. Toezien op bestaande voorraad.
Handhaving BAG	Inspecteren en rapporteren van bestaande panden op voldoen aan BAG-eisen. BVO en BAG-nummering. Advies t.a.v. toekennen huisnummer.

Prestatie indicatoren

Bij de bovenstaande speerpunten zijn de volgende prestatie indicatoren vastgesteld:

Product	Prestatie indicator
Toezicht asbest	Minimaal 1 controle per locatie.
Milieutoezicht bodemsanering buiten inrichting	Tenminste 70 % van alle saneringslocaties controleren, waarbij we elke te controleren sanering minimaal 1 x bezoeken.
Uitvoeren controles Wabo bouw, bestaande voorraad en bestemmingsplan	Elke vergunning minimaal 2 maal controleren. Vergunningvrij 70 % controleren.
Vuurwerk	67 % van de evenementlocaties controleren.
WBB	90 % van de evaluatieverslagen wordt gecontroleerd.

Prestatie indicatoren bereikt ja/nee?

Product	Gerealiseerd Ja/nee	Toelichting
Toezicht asbest	Ja	De norm van minimaal 1 controle halen we (vanwege het nog steeds grote aantal tekortkomingen tijdens uitvoering) ruim.
Milieutoezicht bodemsanering buiten inrichting	Ja	Ruim 74 % van de locaties is gecontroleerd.
Uitvoeren controles Wabo bouw, bestaande voorraad en bestemmingsplan	Ja	Bij elke vergunning inspecteren we in elk geval bij de start en bij gereed (ook vanwege de BAG).
Vuurwerk	Nee	Van alle 195 aangemelde vuurwerkevenementen is 61 procent gecontroleerd. Dit lager dan de gestelde kpi maar in aantal (118) vergelijkbaar met 2014 (117 controles). De controles vinden plaats naar aanleiding van vooraf bepaalde selectiecriteria.
WBB rapporten	Ja	Door extra inzet van capaciteit is bijna 95 procent van de rapporten beoordeeld.

Wat hebben we gerealiseerd in 2015?

Output Bouw

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

	Controles Bouw en apv		Advies Bouw		Klachten Bouw		Vooraanschrijving		LOB/LOD		Bezwaar en Beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	918	966	250	52	300	90	GP	69	GP	39	GP	-
Lingewaard	700	851	n.v.t.	n.v.t.	40	NG	GP	14	GP	13	GP	7
Renkum	GP	75	n.v.t.	n.v.t.	GP	7	GP	2	GP	2	GP	1
Prov. Gelderland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

	Controles Bouw en apv		Advies Bouw		Klachten Bouw		Vooraanschrijving		LOB/LOD		Bezwaar en Beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	2.131	966	GP	52	GP	90	GP	69	GP	39	GP	-
Lingewaard	1.066	851	n.v.t.	n.v.t.	50	NG	GP	14	GP	13	GP	7
Renkum	100	75	n.v.t.	n.v.t.	GP	7	GP	2	GP	2	GP	1
Prov. Gelderland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Output Bodem

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

	Controles Bodem en Asbest		Advies Bodem en Archeologie		Klachten Bodem		Vooraanschrijving		LOB/LOD		Bezwaar en Beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	175	243	40	86	-	-	GP	1	GP	2	GP	-
Doesburg	7	1	GP	2	GP	9	GP	-	GP	-	GP	-
Duiven	5	7	GP	19	GP	-	GP	-	GP	-	GP	-
Lingewaard	76	152	230	446	GP	16	GP	-	GP	1	GP	-
Overbetuwe	51	32	GP	7	GP	117	GP	-	GP	-	GP	-
Renkum	13	12	GP	12	GP	11	GP	-	GP	-	GP	-
Rheden	73	48	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	-	GP	-	GP	-
Rijnwaarden	11	11	9	2	GP	6	GP	-	GP	-	GP	-
Zevenaar	39	60	GP	37	GP	44	GP	-	GP	-	GP	-
Westervoort	8	3	n.v.t.	n.v.t.	GP	3	GP	-	GP	-	GP	-
Prov. Gelderland	199	642	135	291	68	1	GP	3	GP	2	GP	1

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

	Controles Bodem en Asbest		Advies Bodem en Archeologie		Klachten Bodem		Vooraanschrijving		LOB/LOD		Bezwaar en Beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	GP	243	GP	86	-	-	GP	1	GP	2	GP	-
Doesburg	GP	1	7	2	4	9	GP	-	GP	-	GP	-
Duiven	20	7	8	19	n.v.t.	n.v.t.	GP	-	GP	-	GP	-
Lingewaard	106	152	100	446	130	16	GP	-	GP	-	GP	-
Overbetuwe	51	32	GP	7	60	117	GP	-	GP	-	GP	-
Renkum	20	12	GP	12	GP	11	GP	-	GP	-	GP	-
Rheden	216	48	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	-	GP	-	GP	-
Rijnwaarden	GP	11	60	2	10	6	GP	-	GP	-	GP	-
Zevenaar	42	60	29	37	8	44	GP	-	GP	-	GP	-
Westervoort	14	3	n.v.t.	n.v.t.	GP	-	GP	-	GP	-	GP	-
Prov. Gelderland	GP	642	GP	291	GP	1	GP	3	GP	2	GP	1

Output Vuurwerk

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

	Controles Vergunning Vuurwerk		Controles Melding ontbranding		Vergunning ontbranding vuurwerk		Beoordelen Meldingen Vuurwerk		Klachten Vuurwerk		Bezwaar en Beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Prov. Gelderland	GP	-	105	118	79	76	92	119	68	6	GP	1

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

	Controles Vergunning Vuurwerk		Controles Melding ontbranding		Vergunning ontbranding vuurwerk		Beoordelen Meldingen Vuurwerk		Klachten Vuurwerk		Bezwaar en Beroep	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Prov. Gelderland	GP	-	GP	118	GP	76	GP	119	GP	6	GP	1

Toelichting

Toezicht Bouw

In 2015 hebben we in het domein bouwen totaal 1892 inspecties uitgevoerd. Dat betreffen inspecties op basis van verschillende aanleidingen. Het kan om reguliere inspecties op basis van de volgende soorten zaken zijn:

- verleende omgevingsvergunningen;
- inspecties vanwege klachten;
- onderzoeken BAG-relevante gebeurtenissen;
- kamerverhuur;
- toezicht monumenten;
- specifiek toezicht asbest;
- toezicht bestaande voorraad.

In de bouw is een voorzichtig herstel zichtbaar. Nadat eerst in de vergunningverlening het aantal aanvragen steeg, is nu ook in de uitvoering sprake van een voorzichtig herstel. Vooralsnog beperkt zich dat tot meer kleinere bouwwerken. Naar verwachting zet de stijging zich in 2016 voort.

Het blijft vooralsnog onduidelijk hoe de wetgeving rond de privatisering van de bouwregels zich zal ontwikkelen. We verwachten dat een keuze voor het door marktpartijen laten uitvoeren van de bouwbesluit-toetsing en het toezicht daarop van zogeheten 'eenvoudige bouwwerken' een forse impact op de benodigde capaciteit kan hebben. De omvang is lastig in te schatten. Niettemin blijft de toezichttaak voor andere onderdelen (bestaande bouw, omgevingseffecten van het bouwen) een flinke taak.

De invoering van een nieuw zaakstelsel vraagt ook nieuwe werkwijzen en afspraken rond de Basisregistratie adressen en gebouwen. Ondanks een forse capaciteitsinzet daarop, slagen we er nog niet in samen met de BAG beheerders van de partners de gewenste kwaliteit en kwaliteit te halen in de overdracht van gegevens. We hebben nu specifieke werkgroepen ingesteld om hierin op korte termijn verbetering in aan te brengen.

Asbest

Met name voor asbest hebben we opnieuw veel capaciteit in moeten zetten. De branche als geheel blijft slecht presteren op het naleven van voorschriften. In samenwerking met de inspectie sociale zaken en werkgelegenheid (ISZW) hebben we zowel aan de voorkant (aanleveren van de juiste gegevens voordat een bedrijf met slopen begint) als tijdens uitvoering, maar ook in nazorg (leveren van betrouwbare vrijgave rapporten) tegen verschillende bedrijven opgetreden. Dat leidde er in 2015 zelfs toe dat een bedrijf een klacht indiende tegen een van onze medewerkers. De certificerende instantie van het bedrijf stelde ons uiteindelijk in het gelijk. We kiezen bewust voor de inzet van het strafrecht als het gaat om niet meer te herstellen overtredingen.

Toezicht Bodem

Het aantal uitgevoerde controles bodem (778) ligt 32% hoger dan in 2014. Zoals bij bouw aangegeven bracht de aangetrokken bouwsector een versterkte vraag naar bodemtoezicht en kwaliteitsbeoordelingen van bodemrapporten en activiteiten met grondverzet met zich mee. In 2015 zijn veel evaluatierapporten van saneringen beoordeeld.

Vuurwerk

Het aantal evenementen in 2015 is toegenomen met 11 %. Dit is terug te zien in het aantal verleende vergunningen ontbranding vuurwerk. De prognose (171) van het aantal evenementen via melding of ontbrandingsvergunning is met 195 evenementen ruim overschreden. ODRA controleerde 118 vuurwerk-evenementen, ongeveer evenveel als in 2014. Het aantal ontvangen klachten (6) is opnieuw lager dan in 2014.

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	1e wijziging 2015	Begroting 2015 na 1e wijziging	Jaarrekening 2015	Vershil	
Lasten							
Handhaving bouw, bodem en vuurwerk	2.966.938	2.740.500	278.080	3.018.580	3.056.491	-37.911	nadelig
uren x tarief							
directe kosten	0		0	0	0	0	
Totaal Lasten	2.966.938	2.740.500	278.080	3.018.580	3.056.491	-37.911	nadelig
Baten							
Gemeente Arnhem	1474.100	1445.000	-74.790	1370.210	1370.537	327	voordelig
Gemeente Doesburg	4.500	4.400	2.040	6.440	6.440	0	
Gemeente Duiven	20.500	20.100	-11750	8.350	8.350	0	
Gemeente Lingewaard	419.300	411.000	179.160	590.160	590.160	0	
Gemeente Overbetuwe	21600	21200	47.190	68.390	68.390	0	
Gemeente Renkum	13.900	13.600	1050	14.650	16.103	1453	voordelig
Gemeente Rheden	22.000	21500	40.160	61660	61660	0	
Gemeente Rijnwaarden	8.300	8.200	17.440	25.640	25.640	0	
Gemeente Rozendaal	0		0	0		0	
Gemeente Zevenaar	28.900	28.300	6.410	34.710	34.710	0	
Gemeente Westervoort	19.300	19.000	-13.140	5.860	5.860	0	
Provincie Gelderland	763.300	748.200	51710	799.910	799.910	0	
MRA	0		0	0		0	
Derden Overig	0		0	0		0	
Derden Nijmegen			32.600	32.600		-32.600	nadelig
Derden ISV-Arnhem			0	0		0	
Derden Externe Veiligheid			0	0		0	
Derden Bovenregionale Taken	0		0	0		0	
Overige Baten			0				
Totaal Baten	2.795.700	2.740.500	278.080	3.018.580	2.987.760	-30.820	nadelig
Mutaties reserves							
Onttrekking reserves							
Toevoeging reserves							
Saldo	171238	0	0	0	68.732	68.732	nadelig

Toelichting:

Een nadeel op de kosten vanwege hogere kosten. Een nadeel op de inkomsten omdat de overdracht van bodemtaken van gemeente Nijmegen aan ODRA nog niet is gerealiseerd.

2.2.5 Programma advies en overige taken

ODRA voert op contractbasis specifieke (advies)werkzaamheden uit op het gebied van geluid(sanering), externe veiligheid, uitvoeringsbeleid, programmering en verslaglegging en duurzaam bouwen. Verder worden er door Bureau Milieumetingen metingen uitgevoerd (emissie, immissie, geluid) en monsternemingen verzorgd.

Doel is bij te dragen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving.

De taken van dit programma worden uitgevoerd door de afdeling advies en ondersteuning van ODRA.

De afdeling advies en ondersteuning verzorgt naast advies- en meettaken verder de administratie voor de primaire processen vergunningverlening en toezicht/handhaving en het functioneel applicatiebeheer. De ureninzet van de administratie t.b.v. deze primaire processen verantwoorden we bij de betreffende programma's 1 t/m 5.

Wat hebben we bereikt in 2015?

Speerpunten algemeen

Voor het programma advies en overige taken zijn de volgende speerpunten geformuleerd:

Product	Doelstelling
Adviezen	Adviezen worden tijdig verstrekt, dus rekening houdend met wettelijke termijnen en/of gemaakte afspraken tussen partner en ODRA.
Adviezen	Adviezen voldoen aan de daaraan te stellen wettelijke kwaliteitseisen en/of aan tussen partner en ODRA vastgelegde kwaliteitseisen.
Projecten	Projecten worden uitgevoerd conform vooraf tussen partner en ODRA vastgelegde projectcondities en resultaatbeschrijvingen.

Speerpunten partnerspecifiek

Voor provincie Gelderland zijn de volgende partnerspecifieke speerpunten/doelen geformuleerd:

Product	Doelstelling
<i>Operationeel beleid</i>	
Jaarverslag 2014	Het opstellen van het Jaarverslag Handhaving is een verplichting in het kader van de BOR. Onderdeel van het Jaarverslag is het overzicht van bedrijven waarover meer dan 20 klachten zijn binnengekomen. Het Jaarverslag wordt ter kennisname aan de Staten verzonden.
Werkplan 2016	Het opstellen van een Werkplan voor handhaving is een verplichting in het kader van de BOR. Voor de provincie en de omgevingsdiensten is het van belang helder te hebben wat de prioriteiten en werkzaamheden voor 2016 zijn. Het werkplan wordt ter kennisname aan de Staten gezonden.
Naleefgedrag	KPI naleefgedrag: In 2015 wordt de KPI naleefgedrag, de parameter waarmee de provincie de mate van naleving monitort, voor de provinciale bedrijven bepaald (in juli en eind 2015). ODRA coördineert dit en ondersteunt de omgevingsdiensten om deze KPI te kunnen berekenen. ODRA draagt zorg voor rapportering
Kwaliteitscriteria	GS hebben in 2014 met het plan van aanpak Kwaliteitscriteria de ambities t.a.v. het voldoen aan de kwaliteitscriteria vastgelegd. In overleg met de omgevingsdiensten wordt aan de implementatie gewerkt, met de directeur van de ODDV als opdrachtgever. ODRA coördineert de handhavingsonderdelen.
<i>Milieumetingen</i>	
Emissiemetingen	Uitvoering regulier meetprogramma provincie Gelderland o.b.v. HUP 2014. Uitvoering project BEES/BEMS.
Geluidmetingen	Uitvoering regulier meetprogramma provincie Gelderland en metingen in klachtsituaties.
Advisering	Ondersteuning vergunningverlening en toezicht/handhaving.
Luchtkwaliteitsmetingen	Metingen langs wegen van fijn stof, zwarte rook en NO2.
Monsternemingen	Reguliere monsternemingen indirecte lozingen o.b.v. regulier meetprogramma provincie Gelderland / project indirecte lozingen.

Prestatie indicatoren

Bij de voor provincie Gelderland geformuleerde speerpunten/doelen zijn de volgende prestatie indicatoren vastgesteld voor *milieumetingen*:

Product	Prestatie-indicator
Milieumetingen	90 % van uitgevoerde milieumetingen vindt plaats conform de van toepassing zijnde werkvoorschriften.
Milieumetingen	90 % van de concept-rapporten milieumetingen is binnen een termijn van twee weken na binnenkomst van de analyseresultaten beschikbaar.
Milieumetingen	90% van het jaarplan milieumetingen wordt uitgevoerd.
Milieumetingen	90% van de definitieve rapporten milieumetingen wordt binnen een termijn van drie weken na verschijnen door handhaving verzonden aan de inrichtinghouder.

Zijn de algemene speerpunten voor het programma Advies en Ondersteuning bereikt?

Product	Toelichting
<u>Adviezen</u> Adviezen worden tijdig verstrekt, dus rekening houdend met wettelijke termijnen en/of gemaakte afspraken tussen partner en ODRA. Adviezen voldoen aan de daaraan te stellen wettelijke kwaliteitseisen en/of aan tussen partner en ODRA vastgelegde kwaliteitseisen.	Dit speerpunt kan tot dusver niet worden gemeten a.d.h.v. beschikbare systemen. In 2016 zal een project worden gestart meetbare kpi's te ontwikkelen. Voor uitvoering van taken op het gebied van milieumetingen en externe veiligheid is in 2015 de klanttevredenheid onderzocht. Voor de snelheid waarmee klantvragen zijn opgepakt heeft team milieumetingen een 7,9 score bereikt. De kwaliteit van de meetrapporten en afhandelingsadviezen zijn gewaardeerd met respectievelijk een 7,9 en een 8,2. Voor onderzoek naar de waardering van de taakuitvoering externe veiligheid zijn in 2015 twee partners benaderd. Deze hebben zowel de vorm als de inhoud van de advisering gemiddeld gewaardeerd met een 9. ODRA levert kwaliteit door (o.a.) adviezen goed te funderen op wetgeving. Vervolgens geldt als uitgangspunt te zoeken naar mogelijkheden om (ruimtelijke) ontwikkelingen mogelijk te maken (het principe ja, tenzij).
<u>Projecten</u> Projecten worden uitgevoerd conform vooraf tussen partner en ODRA vastgelegde projectcondities en resultaatbeschrijvingen.	Projecten worden door ODRA in nauwe samenspraak met opdrachtgevers uitgevoerd. De praktijk leert dat gedurende uitvoering projectcondities en -doelen nog wel eens wijzigen en dat er vervolgoopdrachten uit voortvloeien. ODRA-insteek is daar professioneel en doelgericht op te handelen en afgesproken gewijzigde/extra werkzaamheden helder vast te leggen.

Zijn de specifiek voor partner provincie Gelderland bepaalde speerpunten en prestatie-indicatoren Prestatie indicatoren bereikt?

Operationeel beleid

Product	Toelichting
Jaarverslag 2014	Het Jaarverslag handhaving 2014 is op 21 april in GS vastgesteld. Onderdeel van het Jaarverslag is het overzicht van de resultaten van de KPI-naleefgedrag en het Klachtenoverzicht van bedrijven waarover meer dan 20 klachten zijn binnengekomen.
Werkplan 2016	Het Uitvoeringsprogramma 2016 voor de Gelderse Omgevingsdiensten is op 5 januari in GS vastgesteld, samen met het Uitvoeringsprogramma VVHH van de taken die door de provincie worden uitgevoerd.
Naleefgedrag	Bijdragen zijn geleverd aan het handhavingsbeleid binnen het Gelders stelsel, binnen ODRA en de provincie. In de trajecten van de omgevingsdiensten is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de aanpak van complexe bedrijven, zoals alle provinciale bedrijven. Ook is een bijdrage geleverd aan de probleem- en risicoanalyse voor de provinciale bedrijven. Het resultaat van deze trajecten is opgenomen in het nieuwe HH-beleid van de provincie, dat begin 2016 aan GS wordt voorgelegd.
Kwaliteitscriteria	Er is een bijdrage geleverd aan de verdere uitwerking van het plan van aanpak Kwaliteitscriteria dat tot doel heeft dat de provincie voldoet aan de Kwaliteitscriteria 2.1 op het moment dat deze wettelijk van kracht worden. De bijdrage van ODRA is gericht op de handhavingsonderdelen.

Milieumetingen

Prestatie-indicator	Gerealiseerd Ja/nee	Toelichting
90 % van uitgevoerde milieumetingen vindt plaats conform de van toepassing zijnde werkvoorschriften	Ja	Behaalde score 100%: de KPI is gerealiseerd.
90 % van de concept-rapporten milieumetingen is binnen een termijn van twee weken na binnenkomst van de analyseresultaten beschikbaar	Nee	Behaalde score 85%: De KPI is niet gerealiseerd. De prioritering ligt bij de uitvoering van de metingen, waardoor tijdige rapportage van de metingen vaak onder druk komt te staan. Zie ook eerdere resultaten 2013 en 2014 en het gedane voorstel de KPI vanuit oogpunt van realiteit te verlagen naar 80%.
90% van het jaarplan milieumetingen wordt uitgevoerd	Ja	KPI is gerealiseerd.
90% van de definitieve rapporten milieumetingen wordt binnen een termijn van drie weken na verschijnen door handhaving verzonden aan de inrichtinghouder.	Nee	Behaalde score 45%: de KPI is niet gerealiseerd op basis van informatie zoals bekend bij Bureau Milieumetingen. Bureau Milieumetingen heeft in aanvraag en afhandeling opgenomen om het bureau binnen 3 weken na verschijnen rapport een afschrift te sturen. Bureau Milieumetingen kan alleen monitoren op realisatie van de KPI indien consequent een afschrift wordt ontvangen van een handhavingsbrief. Niet duidelijk is of deze KPI is gerealiseerd. Het lijkt zinvol(ler) deze kpi overeen te komen met de instantie die belast is met de toezichhoudende activiteiten in het kader waarvan milieumetingen advies uitbrengt.

Wat hebben we gerealiseerd in 2015?

Output team Milieumetingen

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

	Emissiemetingen		Geluidmetingen		Monsternemingen		Advisering/Beoordelen		Imissiemetingen	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Prov. Gelderland	GP	51	GP	29	GP	23	GP	117	GP	5

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

	Emissiemetingen		Geluidmetingen		Monsternemingen		Advisering/Beoordelen		Imissiemetingen	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Prov. Gelderland	55	51	29	29	15	23	80	117	5	5
Renkum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	1	n.v.t.	n.v.t.
Rheden	n.v.t.	n.v.t.	GP	2	n.v.t.	n.v.t.	GP	3	n.v.t.	n.v.t.
Rijnwaarden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	4	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting resultaat output Werkprogramma's 2015 vs. output 2015

Gesteld kan worden dat het werkprogramma voor de provincie Gelderland gerealiseerd is. Het aantal uitgevoerde emissiemetingen is wat lager uitgevallen dan vooraf gepland en heeft te maken met de toegenomen (behoefte aan) advisering over/beoordeling van rapporten etc.

De uitvoering van werkzaamheden van milieumetingen voor gemeentelijke partners vindt (tot dusver) plaats zonder dat daarmee rekening is gehouden in de betreffende werkprogramma's. Diverse werkzaamheden voor gemeenten vinden dan ook plaats n.a.v. klachten (geluid, lucht).

Output Geluid en Duurzaam Bouwen

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

	Milieuzonering Ruimtelijk plan		Geur berekening veehouderij		Klimaat en duurzaamheid		Procedure hogere Grenswaarden		Advies onderzoek geluid verkeer		Geluidsanering ISV en BSV	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	15	NG	6	15	7	14	300	-
Lingewaard	30	41	15	6	15	-	5	-	15	7	n.v.t.	n.v.t.

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

	Milieuzonering Ruimtelijk plan		Geur berekening veehouderij		Klimaat en duurzaamheid		Procedure hogere Grenswaarden		Advies onderzoek geluid verkeer		Geluidsanering ISV en BSV	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Arnhem	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	15	GP	14	-	-
Doesburg	4	2	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Lingewaard	GP	41	GP	6	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	7	n.v.t.	n.v.t.
Overbetuwe	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	1	n.v.t.	n.v.t.
Renkum	20	1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	1	n.v.t.	n.v.t.
Rheden	GP	-	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	4	n.v.t.	n.v.t.
Rijnwaarden	GP	3	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Westervoort	GP	1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting resultaat output Werkprogramma's 2015 vs. output 2015

Het leveren van specifieke adviezen door ODRA aan partners is in werkprogramma's veelal niet gekwantificeerd maar uitgedrukt in een geraamd aantal uren. Dat is op zich ook niet onlogisch: advisering is sterk vraaggestuurd (want bijvoorbeeld afhankelijk van aard en omvang van ruimtelijke ontwikkelingen) en daarnaast verschilt ook de aard en omvang van adviezen in de praktijk sterk. Dat laatste betekent dat adviezen vaak aangemerkt worden als 'dienst' waaraan geen kengetal gekoppeld wordt/zal worden maar op urenbasis worden uitgevoerd.

Output Operationeel beleid

Prognose output 'Programmabegroting 2015' versus realisatie output 2015

	Jaarverslag		Statenvragen		Werkplan HUP en VUP		MP LMA		Bestuurlijk advies IPO overleg		Uniformering beleid handhaving	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Prov. Gelderland	1	1	5	2	2	2	4	-	4	-	1	-

Prognose output uit 'Werkprogramma's 2015' versus realisatie output 2015

	Jaarverslag		Statenvragen		Werkplan HUP en VUP		MP LMA		Bestuurlijk advies IPO overleg		Uniformering beleid handhaving	
	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie	Prognose	Realisatie
Prov. Gelderland	1	1	-	2	2	2	-	-	4	-	1	-

Toelichting resultaat output Werkprogramma's 2015 vs. output 2015

Zie hierna bij toelichting realisatie specifieke speerpunten en KPI's provincie Gelderland.

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	1e wijziging 2015	Begroting 2015 na 1e wijziging	Jaarrekening 2015	Vershil	
Lasten							
Advies en overige taken	uren x tarief	2.009.745	1.192.800	201.170	1.393.970	1.761.476	-367.506 nadelig
	directe kosten	1.152.001	453.200	286.800	740.000	770.413	-30.413 nadelig
	Onderhanden werk	453.119			0		
Totaal Lasten		3.614.865	1.646.000	487.970	2.133.970	2.531.890	-397.920 nadelig
Baten							
Gemeente Arnhem		735.900	291.300	42.740	334.040	334.040,00	0
Gemeente Doesburg		6.400	5.700	-2.450	3.250	3.250,00	0
Gemeente Duiven		3.600	3.100	-6.650	-3.550	-3.550,00	0
Gemeente Lingewaard		130.800	94.100	108.200	202.300	202.300,00	0
Gemeente Overbetuwe		16.800	11.400	11.270	22.670	22.670,00	0
Gemeente Renkum		12.200	10.800	8.460	19.260	19.260,00	0
Gemeente Rheden		15.600	10.400	13.000	23.400	23.400,00	0
Gemeente Rijnwaarden		5.200	4.400	11.520	15.920	15.920,00	0
Gemeente Rozendaal		0		0	0	585,84	586 voordelig
Gemeente Zevenaar		9.600	6.200	13.580	19.780	19.780,00	0
Gemeente Westervoort		1.200	1.400	0	1.400	1.400,00	0
Provincie Gelderland		1.062.710	1.025.600	-113.600	912.000	915.370,00	3.370 voordelig
MRA		99.600	97.600	0	97.600		-97.600 nadelig
Derden Overig		619.858	84.000	-84.000	0	30.445,37	30.445 voordelig
Derden Nijmegen				0	0		0
Derden ISV Arnhem				85.000	85.000	138.039,80	53.040 voordelig
Derden Externe Veiligheid				0	0	134.557,00	134.557 voordelig
Derden Bovenregionale Taken		0		0	0		0
Overige baten		1.447.642		114.100	114.100	125.779,63	11.680 voordelig
Derden Projecten		795.671		0	0	503.433,30	503.433 voordelig
Derden Meetdienst						13.346,17	13.346 voordelig
Totaal Baten		4.962.781	1.646.000	201.170	1.847.170	2.500.027	652.857 voordelig
Mutaties reserves							
Onttrekking reserves				286.800	286.800	175.614	-111.186 nadelig
Toevoeging reserves		250.000		0	0		0
Saldo		-1.097.917	0	0	0	-143.751	-143.751 voordelig

Toelichting:

Naast alle kosten die betrekking hebben op de formatie worden hier ook kosten en baten van het Bureau Milieumetingen, de incidentele kosten en baten en de projecten verantwoord.

2.2.6 Totaal overzicht programma's 2015

Programmaverantwoording	Realisatie	Primitieve	Begroting	Realisatie	Verschil
Totaal	2014	Begroting	na 1e wijziging	2015	2015
	2014	2015	2015	2015	2015
Baten					
Bijdrage incidentele kosten	451.200	247.200	247.200	247.200	0
Bijdrage Opstartkosten	0	0	0	0	0
Bijdrage Algemene Kosten	11.447.302	11.389.200	11.454.300	11.373.573	-80.728
Bijdragen divers	1.447.642				0
					0
Bijdrage MRA	99.600	97.600	97.600	0	-97.600
Bijdrage derden Overig	619.858	151.300	0	263.172	263.172
Bijdrage derden Nijmegen			32.600	0	-32.600
Bijdrage derden Bovenregionaal	216.966	199.200	342.100	598.753	256.653
Bijdrage ISV-geluid Arnhem	199.187	0	85.000	138.040	53.040
Bijdrage Externe Veiligheid				134.557	134.557
Provincie Milieumetingen	323.708	206.000	206.000	222.716	16.716
WABO Arnhem	826.000	1.002.000	802.000	682.493	-119.507
WABO Lingewaard	140.000	140.000	143.000	114.576	-28.424
Overige	508.165		114.100	125.780	11.680
					0
Onderhanden Werk	453.119			503.433	503.433
Totaal Baten	16.732.747	13.432.500	13.523.900	14.404.292	880.392
Lasten					
Incidentele kosten	203.392	247.200	247.200	78.102	169.099
Opstartkosten	0	0	0	0	0
Algemene Kosten	13.723.926	11.837.300	12.412.500	12.493.226	-80.726
					0
Provincie Milieumetingen	241.257	206.000	206.000	206.991	-991
ISV-geluid Arnhem	199.187	0		64.729	-64.729
WABO Arnhem	743.716	1.002.000	802.000	682.493	119.507
WABO Lingewaard	120.536	140.000	143.000	114.576	28.424
Overige	508.165			0	0
					0
Onderhanden Werk	453.119			420.592	-420.592
Totaal lasten	16.193.297	13.432.500	13.810.700	14.060.708	-250.008
Reserves					
Algemene reserve	250.000				0
Onttrekking Reserves			286.800	175.614	111.186
Resultaat voor bestemming	539.450	0	0	519.198	519.198
Toevoeging reserves					
Algemene reserve					0
Totaal reserves	0			0	0
Resultaat na bestemming	539.450		0	519.198	519.198

** het resultaat 2014 is als volgt bestemd:

- € 82.451,19 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Bureau Milieumetingen
- € 58.500 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve opleidingen in het kader van persoonlijke ontwikkeling
- € 60.000 is toegevoegd aan de reserve MRA tbv dekking Externe Veiligheid
- € 111.637,95 is toegevoegd aan de reserve opleidingsplan
- € 37.387,50 is onttrokken aan de bestemmingsreserve milieutaken provincie Gelderland
- € 264.247,97 is verrekend met de gemeenten Lingewaard en Arnhem

Toelichting op totaal overzicht programma's

Baten

De bijdrage ten behoeve van incidentele kosten is volledig ontvangen.

De partnerbijdrage ter dekking van de algemene kosten is aan het merendeel van de partners volledig conform begroting gefactureerd. Aan de gemeenten Arnhem en Renkum zijn creditnota's verstuurd wegens de afspraak dat niet bestede uren (voor het deel salariskosten) van de ingebrachte bouwtaken niet in rekening gebracht zouden worden. Aan gemeente Rozendaal is een factuur verstuurd voor geleverde diensten. Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden.

De bijdrage van MRA voor werkzaamheden in het kader van Externe Veiligheid is niet gefactureerd. Wel is bij provincie Gelderland een aanvraag ingediend voor een bijdrage in de kosten van Externe Veiligheid voor een bedrag van € 134.557.

De opbrengst van derden overig ad € 263.172 zijn kosten die in rekening zijn gebracht bij derden voor geleverde werkzaamheden.

De bijdrage van gemeente Nijmegen voor werkzaamheden in het kader van bodemtoezicht is niet gefactureerd. Begin 2016 worden nadere afspraken over deze taak met gemeente Nijmegen gemaakt.

De bijdrage derden bovenregionaal is € 256.653 hoger dan begroot. Dit komt omdat ODRA een deel van de VVGB-taken bij andere Omgevingsdiensten in rekening kan brengen.

In 2015 is er voor een bedrag van € 138.040 aan kosten gemaakt ten behoeve van ISV-geluid Arnhem. Dit bedrag is onttrokken aan het daarvoor bestemde budget.

De baten provincie Milieumetingen zijn € 16.716 hoger dan geraamd omdat naast de bijdrage van provincie Gelderland ook bijdragen zijn ontvangen van derden.

De ontvangsten ten behoeve van WABO Arnhem zijn € 119.507 lager dan geraamd. In eerst instantie is het volledige bedrag van € 802.000 aan gemeente Arnhem gefactureerd. Omdat er minder kosten zijn gemaakt dan geraamd is er een creditnota aan gemeente Arnhem verstuurd voor het niet bestede bedrag.

De ontvangsten ten behoeve van WABO Lingewaard zijn € 28.424 lager dan geraamd. Evenals bij gemeente Arnhem zijn er minder kosten gemaakt. Er is een creditnota verstuurd.

De overige ontvangsten hebben deels betrekking op ontvangen uitkeringen in het kader van ziekte, de in bij partners in rekening gebrachte kosten voor harmonisatiebijdragen en opbrengsten in het kader van projecten van met name geluidsanering.

Lasten

De incidentele lasten vallen € 169.099 lager uit dan begroot.

De algemene kosten zijn met € 80.726 overschreden vanwege diverse overschrijdingen.

Het budget voor het onderdeel provincie Milieumetingen is volledig besteed.

Voor ISV-geluid Arnhem is voor een bedrag van € 64.729 aan facturen van derden ontvangen.

De budgetten van WABO Arnhem en Lingewaard zijn niet volledig besteed.

De overige kosten ad € 441.608 hebben met name betrekking op de kosten van projecten die voor derden worden uitgevoerd (geluidsanering etc.)

2.3 Stelseltaken

Binnen het stelsel van Gelderse Omgevingsdiensten is afgesproken dat iedere omgevingsdienst een zogenaamde stelseltaak uitvoert. Dit houdt verband met efficiency en robuustheid (voldoen aan kwaliteitscriteria). ODRA staat opgesteld voor complexe handhaving. De budgetten voor deze stelseltaken zijn door de partners ingebracht bij de regionale omgevingsdienst. De uitvoerende omgevingsdienst brengt de kosten voor het uitvoeren van de stelseltaak in rekening bij de andere omgevingsdiensten. De kosten van de stelseltaken die ODRA uitvoert, worden in rekening gebracht bij de andere Gelderse Omgevingsdiensten. Hieronder leest u een toelichting op een aantal stelseltaken.

BRZO bedrijven(ODRN)

Landelijk zijn er 6 BRZO omgevingsdiensten. De ODRN voert alle werkzaamheden voor BRZO bedrijven uit voor zowel in Gelderland als Overijssel. Ook de vergunningverlening en handhaving van de BRZO bedrijven in onze Regio. Vanaf 2016 vallen BRZO bedrijven niet langer onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Het bevoegd gezag is van overgegaan naar de Provincie.

Complexe vergunningverlening (ODRN)

ODRN is verantwoordelijk voor de stelseltaak 'complexe vergunningverlening'. 'Complexe vergunningverlening' is de benaming voor de vergunningverlening voor complexe bedrijven voor het onderdeel milieu. Voor complexe vergunningen levert de ODRN een (bindend) advies aan de OD waarin het bedrijf gelegen is.

2.4 Complexe handhaving ODRA

Omgevingsdienst Regio Arnhem voert de stelseltaak met betrekking tot toezicht en handhaving bij complexe bedrijven uit. In elke regio van één van de zeven Gelderse Omgevingsdiensten zijn bedrijven gevestigd die vallen onder de categorie "complexe bedrijven". Voor deze bedrijven geldt de afspraak dat ze worden gecontroleerd door toezichthouders die voldoen aan de KPMG Kwaliteitscriteria 2.1 voor het onderdeel "complex". Drie omgevingsdiensten hebben onvoldoende complexe bedrijven (van een bepaalde categorie) in hun gebied liggen. Voor die categorie bedrijven voert ODRA - als stelstelzaak - het toezicht bij die bedrijven uit, zodat aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan. Bij deze stelseltaak hoort ook het diepgaande administratieve toezicht, het specialisme melden en het registreren van afvalstoffen. Indien nodig worden door de ODRA medewerkers ook projecten bij complexe bedrijven uitgevoerd.

In 2015 heeft ODRA net als eerdere jaren toezicht uitgevoerd bij complexe bedrijven bij drie omgevingsdiensten in de Vallei, Noord-Veluwe en de regio Veluwe IJssel.

2.5 Ketentoezicht ODR

Een belangrijk thema bij toezicht en handhaving is Ketentoezicht. In het kader van ketentoezicht worden specifieke afvalstromen binnen bepaalde branches onderzocht op de juiste afvoer en verwerking ervan. De handel in en verwerking van afval kan immers zeer lucratief zijn, waardoor ook al snel sprake kan zijn van milieucriminaliteit. Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voert namens de Gelderse Omgevingsdiensten de regie op het ketentoezicht uit. De uitvoering gebeurt samen met de handhavers van de afzonderlijke omgevingsdiensten. Volgens het basistakenpakket stelt elke omgevingsdienst hiervoor drie

keer 0,4 fte beschikbaar. Voor 2015 had het team ketentoezicht van ODR een aantal doelstellingen geformuleerd waaronder:

- *Verbeteren van de uitvoering van de informatie-, analyse- en interventiefase;*
- *Doorzetten projectmatige samenwerking met LMA;*
- *Verbeteren van de samenwerking met politie;*
- *Intensiveren van de samenwerking met omgevingsdiensten, politie, FP en inspectiediensten;*
- *Onderzoeken hoe de samenwerking met Overijssel bij ketentoezicht geïntensiveerd kan worden;*
- *Combineren van ketentoezichtcontroles met reguliere controles;*
- *Doorgaan met de ketenaanpak van asbest, co-vergisting en autodemontage;*
- *Opstellen van een regionale risicoanalyse m.b.t. de ketens co-vergisting en autodemontage voor alle Gelderse Omgevingsdiensten.*

Wat is er onder meer gerealiseerd in 2015?

Er is door de collega's van Omgevingsdienst Rivierenland, samen met collega's van de Gelderse Omgevingsdiensten, hard gewerkt aan het realiseren van de doelstellingen van het programma Ketentoezicht gewerkt. Veel van de boven genoemde doelstellingen zijn volledig of deels gerealiseerd. Meer specifiek voor ODRA geldt dat toezichthouders van ODRA zijn vrijgemaakt voor het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van:

- asbestcontroles/interventies,
- co-vergistingcontroles/interventies (inclusief deelonderzoek slachterijen);
- onderzoeken met betrekking tot verontreinigde grond;;
- controles bij autodemontage-bedrijven en
- transportcontroles.

2.6 Portaal Gelderse Omgevingsdiensten

Omgevingsdienst Veluwe IJssel voert de stelseltaak 'Portaal GO' uit. Deze stelseltaak bestaat uit drie deeltaken: portaal, kennismakelaar en communicatie. Een korte terugblik voor Portaal GO levert het beeld op dat de doelstellingen uit het Jaarplan 2015 in grote lijnen zijn gehaald. De afstemming intern -met Platforms en vooral met Expertgroepen- is gestart en krijgt een vervolg in 2016. De afstemming met partnerorganisaties is feitelijk geïnstitutionaliseerd. Het project Nalevingsstrategie heeft een document opgeleverd dat zijn vertaling en implementatie in de werkprogramma's dient op te leveren. De Handhavingsweek 2015 is in de vorm van een aantal handhavingsacties uitgevoerd.

Binnen Portaal GO zijn de projecten 'Landelijke EV opleidingen met Ambitie' en Gelders Energie Akkoord (verbetering toezicht energieverbruik bij MKB)' van start gegaan. Voor beide projecten is subsidie verleend.

Portaal Kennis heeft voor 2015 een opleidingsplan opgesteld - na inventarisatie van de benodigde opleidingen bij de platforms en HRM - waaraan in hoge mate wordt deelgenomen. Samen met Portaal Communicatie is de Gelderse Opleidingsdag op 12 november 2015 met als thema "Kennis werkt!" georganiseerd. Met een breed scala aan cursussen is hiermee de relatie gelegd met de kwaliteitscriteria 2.1. Vanuit Communicatie heeft advisering en ondersteuning plaatsgevonden. De doorontwikkeling van de websites van de 7 Gelderse Omgevingsdiensten krijgt ook in 2016 vervolg.

3. Verplichte paragrafen

3.1 Inleiding

In deze paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de organisatie. In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) staat aangegeven dat in de begroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Lokale heffingen
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

De paragrafen "lokale heffingen", "verbonden partijen" en "grondbeleid" zijn niet op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate ODRA in staat is financiële tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld te worden gebracht.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- inventarisatie van de risico's
- inventarisatie van het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

3.2.1 Bepaling weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de omgevingsdienst kunnen slechts twee posten worden gerekend:

- Reserves
- Post onvoorzien

In onderstaande tabel is de opbouw van het weerstandsvermogen per 01-01-2015 en per 01-01-2016 weergegeven.

	1-1-2015 (incl. bestemming rekeningsresultaat 2014)	1-1-2016 (excl. bestemming rekeningsresultaat 2015)
Algemene Reserve	500.000	500.000
Bestemmingsreserves		
- Provincietaken	162.613	162.613
- Opleidingen	61.000	0
- Bureau Milieumetingen	186.925	186.925
- Opleidingsplan	111.638	98.546
- MRA Externe Veiligheid	60.000	16.978
Onvoorzien (niet gebruikt in 2015)	59.800	
Totaal	1.141.975	965.062

Na uitnutting van de weerstandscapaciteit is de omgevingsdienst op de bijdrage van de deelnemers aangewezen.

De gekwantificeerde risico's dienen op de weerstandscapaciteit in mindering te worden gebracht.

3.2.2 Inventarisatie risico's

In februari en maart 2015 heeft een uitgebreide risico-analyse plaatsgevonden. Hiervoor hebben de directeur, afdelingshoofden en de controller van ODRA input geleverd.

De voornaamste risico's waren/zijn:

Risico's taak-uitvoering

Hieronder wordt verstaan het risico van aansprakelijkstelling bij de reguliere taakuitvoering, risico dat gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd.

Dit risico heeft zich in 2015 niet voorgedaan.

Efficiency-taakstelling

ODRA moet hetzelfde werk verzetten met minder capaciteit

Dit risico heeft zich in 2015 voorgedaan vanwege de efficiency taakstelling en is opgevangen door de flexibele schil te verkleinen.

ICT

Risico's als gevolg van het gebruik van verschillende (workflow)systemen

Eind 2015 is ODRA geheel over op het workflowsysteem S4O. Er zijn nog wel kinderziektes en afstemmingsproblemen met partners.

Informatie-huishouding

Gegevens waarmee gewerkt moet worden zijn slecht vindbaar, processen m.b.t. informatieverwerking etc. zijn nog niet sluitend

Nog een paar openstaande punten voor 2016.

Invoering vennootschapsbelasting

Gevolgen van de Invoering van vennootschapsbelasting voor ODRA.

Uit de eerste inventarisatie lijken de gevolgen mee te vallen. In 2016 vindt nader onderzoek en afstemming met de belastingdienst plaats.

Output-financiering.

Bij output-financiering kan de vraag afwijken van de aannames in de begroting.

Dit risico is niet opgetreden in 2015. In de tweede helft van 2016 zal de begroting 2016 door middel van een begrotingswijziging in een outputbegroting worden omgezet.

Externe ontwikkelingen t.a.v. bouwen.

Risico's indien privatisering wordt doorgevoerd en taken uitgevoerd kunnen gaan worden door private partijen en wanneer er als gevolg van de bouwcrisis minder werk is.

Dit risico heeft zich in 2015 niet voorgedaan.

Aanbesteden ipv quasi-inbesteden.

Werkzaamheden mogen niet meer dan een bepaald deel van de omzet bedragen, wil er nog sprake zijn van quasi-aanbesteden bij haar deelnemers.

Dit risico heeft zich in 2015 niet voorgedaan.

Mismatch aanwezige en benodigde capaciteit.

Als gevolg van verschil in soort opdrachten en beschikbare mankracht, niet mee kunnen komen met de noodzakelijke ontwikkeling naar ondernemende ambtenaar of bij schoksgewijze opdrachtverstrekking.

Dit risico heeft zich in 2015 niet voorgedaan.

Terugtrekken deelnemers.

Risico dat een partner besluit taken (gedeeltelijk) niet meer door de ODRA te laten uitvoeren.

Dit risico heeft zich in 2015 niet voorgedaan.

Onderhanden werk.

Uren die niet gefactureerd kunnen worden.

Dit risico heeft zich in 2015 niet voorgedaan.

3.2.3 Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Dit bedraagt 2,4 (€ 965.062 / € 401.125). Dit is ruim voldoende.

3.2.4 Kengetallen

Jaarverslag 2015	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2014	Begroting 2015	Verslag 2015
Kengetallen:			
netto schuldquote	4,9%	5,7%	9,5%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,9%	5,7%	9,5%
solvabiliteitsrisico	27,5%	27,5%	29,2%
structurele exploitatieruimte	3,7%	0,4%	4,7%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

3.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

In 2015 is een aantal kapitaalgoederen aangeschaft. Hiervoor is in 2015 een notitie activerings- en afschrijvingsbeleid opgesteld en vastgesteld door het AB.

Hierbij zullen de volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd.

Categorie	Subcategorie	afschrijvingstermijn
Vervoermiddelen:		
	Personenauto's	5 jaar
	Materieelvoertuigen (Meetdienst)	10 jaar
Machines, apparaten en installaties:		
	Hardware	4 jaar
	Apparaten	5 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa		
	Inventaris	5 jaar

3.4 Paragraaf financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het treasurystatuut zijn de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, namelijk risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven.

Het financieringsvraagstuk van ODRA is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoeringsonderdelen worden afgenomen van gemeente Arnhem. Het grootste deel van de begroting bestaat uit personeelslasten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zijn daarom slechts beperkt.

Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het verkrijgen van meer zicht op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Schatkistbankieren is eind 2013 in werking getreden. Decentrale overheden dienen vanaf december 2013 banktegoeden, die een vooraf bepaalde drempelwaarde te boven gaan, af te storten naar een rekening-courant bij het Ministerie van Financiën. Voor ODRA bedraagt de drempelwaarde € 1,75 miljoen.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido;

- nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden. Deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is in hoofdzaak geconcentreerd worden bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

3.5 Bedrijfsvoering

Waar staat ODRA voor?

De missie van de ODRA is "het samenwerken met partners op efficiënte en professionele wijze de opgedragen taken kwalitatief goed uitvoeren. Dit alles ter verbetering van de fysieke leefomgeving in Gelderland waarin bewoners, bedrijfsleven en bezoekers zich prettig voelen."

Dit doet de ODRA door:

- een efficiënte, kwalitatief goede en prijsbewuste uitvoering van taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH);
- te werken vanuit gezamenlijk vertrouwen tussen partners en ODRA;
- medewerkers de ruimte te geven voor ontwikkeling en ondernemerschap.

Medewerkers vormen het kapitaal van de ODRA. Onze kernwaarden die wij belangrijk vinden om succesvol te zijn naar de klanten zijn:

- Betrokkenheid
- Durf
- Innovatie
- Integriteit
- Kwaliteit
- Ondernemerschap
- Verantwoordelijkheid

3.5.1 Dienstverleningsovereenkomsten

De aan ODRA deelnemende partners zijn onze opdrachtgevers en partners. In dienstverleningsovereenkomsten (werkprogramma's) worden de aard en omvang van de door opdrachtgevers aan ons overgedragen werkzaamheden vastgelegd. Ook worden in de dienstverleningsovereenkomst de randvoorwaarden opgenomen, waarbinnen wij deze werkzaamheden kunnen uitvoeren.

3.5.2 Rapporteren

Aan de partners wordt per programma op productniveau gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties en bestede uren. De rapportages worden per kwartaal opgesteld.

3.5.3 De mens in de organisatie - HR speerpunten 2015

De speerpunten voor HR waren onder te verdelen in bedrijfsvoering en faciliteren in het verandertraject 'naar een warme zakelijkheid'. Een verdere professionalisering van de medewerkers was ook in 2015 een belangrijk onderwerp. Daarnaast is er inzicht in ambities, ontwikkelings- en loopbaan(on)mogelijkheden bij medewerkers. Instrumenten welke dit proces ondersteunen zijn:

HR-jaargesprekkencyclus

Een van de doelstellingen van de Gelderse omgevingsdiensten, waaronder ODRA, is het verhogen van de kwaliteit van de uit te voeren taken. Dit vraagt om kundige, goed opgeleide en gemotiveerde medewerkers. Dat betekent dat het belangrijk is voor ODRA om een aantrekkelijk werkgever te zijn met medewerkers die het beste uit zichzelf en de organisatie weten te halen. De kwaliteit van dienstverlening wordt immers voor een groot deel wordt bepaald door de kwaliteiten van de mensen die de diensten leveren. Het benutten en waar mogelijk verder ontwikkelen van de talenten en kwaliteiten van mensen is dan ook essentieel. In 2015 is binnen de Gelderse Omgevingsdiensten een uniforme HR-gesprekkencyclus geïmplementeerd.

Overdracht bouwtaken gemeente Renkum

Op 1 oktober 2015 zijn de bouwtaken vanuit de gemeente Renkum overgedragen aan ODRA. Met deze overdracht zijn 10 medewerkers vanuit Renkum overgekomen naar ODRA. Hiervoor is plaatsingsprocedure zoals beschreven in het GSP gevolgd.

Eigen verantwoordelijkheid

Ontwikkeling is een continu proces waarbij de wisselwerking tussen de leidinggevende en de medewerker een belangrijk uitgangspunt is. De manager stuurt daarbij vooral op kwaliteit, resultaat en ontwikkeling en veel minder op hoe medewerkers hun werkzaamheden verrichten. Dit vraagt om een HR-gesprekkencyclus waarin afspraken worden gemaakt, bewaakt en beoordeeld over kwaliteit, resultaten en te ontwikkelen competenties. De medewerker krijgt de vrijheid, verantwoordelijkheid en het vertrouwen zijn werk naar eigen inzicht te organiseren en stuurt op resultaten.

De medewerker neemt hierbij zelf de verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling. De leidinggevende heeft vooral een stimulerende en coachende rol en bewaakt of de te ontwikkelen competenties bijdragen aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen. Er is dan ook altijd een samenhang tussen competentieontwikkeling en resultaatgericht werken, of terwijl: de medewerker werkt aan kwalitatieve doelen (competenties) en kwantitatieve doelen (prestaties).

Opleiden en ontwikkelen

Opleiden is een belangrijk HR-instrument dat bijdraagt aan de doorontwikkeling van de organisatie. Daarom stelt de ODRA jaarlijks een opleidingsplan op om het gereserveerde opleidingsbudget gericht in te zetten. Ook in 2015 is 4% van de loonsom gereserveerd, verdeeld in 2% structureel en 2% incidenteel tot en met 2015, voor opleidingen. Nagenoeg het volledige opleidingsbudget is in 2015 ingezet in opleidingen VTH-deskundigheidsgebieden

met als doel te voldoen aan de VTH-Kwaliteitscriteria 2.1. Het resterende budget is verdeeld over relevante (collectieve en individuele) opleidingsthema's voor ODRA aan de hand van de inventarisatie organisatie-, functie- en loopbaangerichte opleidingen. Dit is een positief signaal, want medewerkers hebben uitgesproken zich te willen ontwikkelen d.m.v. opleiding en training.

Medewerkersonderzoek

Om een goed beeld te krijgen van de huidige werkbeleving is in 2015 in ODRA een medewerkersonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd door Interspiegel/Effectory. Zij voeren dit onderzoek ook uit binnen de overige Gelderse Omgevingsdiensten.

Met de resultaten van het medewerkersonderzoek heeft ODRA nu tot op teamniveau inzicht hoe het is gesteld met onder meer de thema's werkplezier, leiderschapsstijl en Arbo, maar ook om het innovatievermogen van de organisatie, de veranderingsbereidheid van haar medewerkers en andere culturele kenmerken. De resultaten uit het onderzoek zijn in afdelingsbijeenkomsten verder uitgewerkt in een plan van aanpak om te komen tot de gewenste verbeteringen. Op de agenda van een MT-overleg en afdelingsoverleg is de bewaking in de voortgang medewerkersonderzoek een structureel gespreksonderwerp. Het verkregen inzicht is één van de pijlers om onze organisatie verder door te ontwikkelen.

Leidinggeven

Leidinggevenden vervullen een sleutelpositie bij het ondersteunen in de ontwikkeling van medewerkers en de gedragsverandering 'naar een warme zakelijkheid'. Van hen wordt verwacht dat zij naast managementvaardigheden ook de organisatiestrategie te vertalen naar afdelingsdoelstellingen door situationeel te sturen op gedragsveranderingen en werkwijzen. Om hen daarin te ondersteunen is in 2015 is voor hen het traject 'Leiderschap uit persoonlijke kracht' gestart.

HR- Beleid

In 2015 zijn de volgende beleidsonderwerpen uitgewerkt:

- stage- en werkervaringsplaatsen
- introductieprogramma nieuwe medewerker
- Alcohol-, drugs- en medicijngebruik

Arbeidsomstandigheden (Arbo)

- Ziekteverzuim

In 2015 is er de nadruk gelegd op een actieve en daadkrachtige verzuimaanpak waarin er nadrukkelijk aandacht was voor (kort) frequent verzuim. Doelstelling was en is het vermindering van het verzuim en daarmee ook een vermindering van de kosten en verbetering van de arbeidsomstandigheden en vitaliteit van de medewerkers binnen ODRA. Het verzuimpercentage 2015 bedraagt 5,75%. Dit is fors hoger dan in 2014 (3,78%). De stijging is het gevolg van de griep epidemie en van langdurig verzuim als gevolg van ernstige ziekte.

- Bedrijfsvoering

Het digitaliseren van een HR processen in Youforce is in 2015 doorontwikkeld. Zo zijn de personeelsdossiers, aanvraag ouderschapsverlof, mutaties wijziging kostenplaats, functie, dienstomvang en salarisschaal en melding uitdienst gedigitaliseerd. In 2016 worden het (ver)kopen van verlof, de HR-jaargesprekcyclus en performancemanagement gedigitaliseerd.

Verplichtingen CAO

De wijzigingen vanuit de cao 2013 -2015 die in 2015 inwerking zijn getreden zijn vertaald in de CAR UWO voor de Gelderse omgevingsdiensten. Belangrijke veranderingen zijn bijvoorbeeld de Wet werk en zekerheid, wetswijziging vakantie en verlof, van werk-naar-werk aanpak en voorzieningen en wijziging bovenwettelijke WW. Voor een aantal onderwerpen uit de CAO is in de loop van het jaar door de VNG aanvullende informatie verstrekt onder meer wijzigingen CAR UWO hoofdstuk 3.

3.5.4 ICT/Informatievoorziening/werkprocessen

Het project ROADmap en de implementatie van S4O (Suite for Omgevingsdiensten) heeft veel inzet en aandacht gevraagd. Er zijn ODRA-breed uniforme werkprocessen vastgesteld. Deze werkprocessen zijn de basis voor de inrichting van onze informatievoorziening. Het werken met de uniforme processen leidt tot meer efficiency.

Op 7 april 2015 is na een intensieve voorbereidingsperiode een start gemaakt met het werken met S4O. Ingebruikname van S4O heeft gefaseerd, per taak(veld) en per partner, plaatsgehad. Met het doorknippen van de 'verlengde kabels' heeft ook de informatie-uitwisseling met de partners een uniformiteitsslag gemaakt. Een belangrijke mijlpaal is bereikt op 7 september 2015: vanaf die datum werkt ODRA voor alle partners met S4O (volledig digitaal, uniforme werkprocessen en conform eisen van de Archiefwet).

Het nieuwe zaakstelsel (S4O) en het zaakgericht werken betekenden voor de ODRA-medewerkers een periode van gewenning. Ook voor de partners betekende S4O een verandering. In deze verandering heeft ODRA hen meegenomen. De zogenaamde stekkerafspraken zijn hierin leidend. Daarnaast zijn voor individuele partners desgewenst tijdelijke oplossingen vastgelegd (workarounds) en partnerspecifieke afspraken gemaakt. Met de uitvoering van project ROADmap is een goede en belangrijke basis gelegd om de werkzaamheden procesmatig goed en efficiënt door ODRA medewerkers te laten uitvoeren

ODRA maakt voor ICT gebruik van faciliteiten en diensten van gastheer gemeente Arnhem. De gastheer draagt zorg voor architectuur, hardware en software. ODRA heeft de verantwoordelijkheid voor het functioneel beheer van applicaties.

3.6 Lokale heffingen

n.v.t.

3.7 Verbonden partijen

n.v.t.

3.8 Grondbeleid

n.v.t.

4 Jaarrekening

4.1 Overzicht van Baten en Lasten naar categorie 2015

	Rekening 2014	Begroting 2015	1e wijziging 2015	Begroting 2015 na 1e wijziging	Rekening 2015	Vershil	
Exploitatie							
Salariskosten	7.896.909	7.312.800	126.200	7.439.000	7.447.249	-8.249	nadelig
Inhuur personeel	1.406.026	1.828.300	237.100	2.065.400	2.279.469	-214.069	nadelig
Opleidingskosten	279.130	182.900	226.800	409.700	315.492	94.208	voordelig
Algemene Personeelskosten	464.987	401.800	4.800	406.600	495.186	-88.586	nadelig
Overige Uitgaven	58.366		65.200	65.200	56.770	8.430	voordelig
Huisvesting (gastheer)	684.136	658.500	-14.400	644.100	649.027	-4.927	nadelig
Ondersteunende taken (gastheer)	116.816	289.900	-104.600	185.300	180.880	4.420	voordelig
ICT (gastheer)	816.625	696.000	107.600	803.600	881.867	-78.267	nadelig
ICT (overig)	79.833	125.000		125.000	121.738	3.262	voordelig
Wagenpark	15.564	42.500		42.500	20.377	22.123	voordelig
Accountant en financieel advies	41.466	30.000	-5.000	25.000	78.613	-53.613	nadelig
Onvoorzien		60.100	-300	59.800		59.800	voordelig
Bijdrage Bovenregionale Taken	616.653	209.500		209.500	168.526	40.975	voordelig
Dotatie/onttrekking aan voorzieningen	1.179.385		-68.200	-68.200	-119.127	50.927	voordelig
Dotaties aan reserves	250.000						
Doorbelasting aan projecten	-181.969				-82.842	82.842	voordelig
Lasten Exploitatie	13.723.926	11.837.300	575.200	12.412.500	12.493.226	-80.726	nadelig
Baten Partners	-11.447.302	-11.389.200	-65.100	-11.454.300	-11.373.573	-80.727	nadelig
MRA	-99.600	-97.600		-97.600		-97.600	nadelig
Derden Overig	-619.858	-151.300	151.300		-263.172	263.172	voordelig
Derden Nijmegen			-32.600	-32.600		-32.600	nadelig
Derden ISV-Arnhem			-85.000	-85.000	-73.311	-11.689	nadelig
Derden Externe Veiligheid					-134.557	134.557	voordelig
Derden Bovenregionale Taken	-216.966	-199.200	-142.900	-342.100	-598.753	256.653	voordelig
Overige Inkomsten	-1.447.642		-114.100	-114.100	-208.621	94.521	voordelig
Onttrekking aan reserves			-286.800	-286.800	-175.614	-111.186	nadelig
Baten Exploitatie	-13.831.368	-11.837.300	-575.200	-12.412.500	-12.827.600	415.100	voordelig
Saldo exploitatie	-107.442				-334.374	334.374	voordelig

	Rekening 2014	Begroting 2015	1e wijziging 2015	Begroting 2015 na 1e wijziging	Rekening 2.015	Verschil	
Programma's							
Lasten Provincie Milieumetingen	241.257	206.000		206.000	206.991	-991	nadelig
Baten Provincie Milieumetingen	-323.708	-206.000		-206.000	-222.716	16.716	voordelig
Saldo Provincie Milieumetingen	-82.451				-15.725	15.725	voordelig
Lasten ISV-geluid Arnhem	199.187				64.482	-64.482	nadelig
Baten ISV-geluid Arnhem	-199.187				-64.482	64.482	voordelig
Saldo ISV-geluid Arnhem							
Lasten WABO Arnhem	743.716	1.002.000	-200.000	802.000	682.493	119.507	voordelig
Baten WABO Arnhem	-826.000	-1.002.000	200.000	-802.000	-682.493	-119.507	nadelig
Saldo WABO Arnhem	-82.284						
Lasten WABO Lingewaard	120.536	140.000	3.000	143.000	114.576	28.424	voordelig
Baten WABO Lingewaard	-140.000	-140.000	-3.000	-143.000	-114.576	-28.424	nadelig
Saldo WABO Lingewaard	-19.464						
Lasten Overige projecten	508.165				441.608	-441.608	nadelig
Baten Overige projecten	-508.165				-441.608	441.608	voordelig
Saldo Overige projecten							
Lasten programma totaal	1.812.861	1.348.000	-197.000	1.151.000	1.510.150	-359.150	nadelig
Baten programma totaal	-1.997.060	-1.348.000	197.000	-1.151.000	-1.525.875	374.875	voordelig
Saldo Programma's	-184.199				-15.725	15.725	voordelig
Lasten Incidenteel	203.392	247.200		247.200	78.102	169.099	voordelig
Baten Incidenteel	-451.200	-247.200		-247.200	-247.200		
Saldo incidenteel	-247.808				-169.099	169.099	voordelig
Totaal Lasten	15.740.178	13.432.500	378.200	13.810.700	14.081.477	-270.777	nadelig
Totaal Baten	-16.279.628	-13.432.500	-378.200	-13.810.700	-14.600.675	789.975	voordelig
Saldo van Baten en Lasten	-539.450				-519.198	519.198	voordelig
Algemene reserve							
Gerealiseerd Resultaat	-539.450				-519.198	519.198	voordelig

Grondslagen voor de exploitatieberekening

Besluit begroting en verantwoording (BBV)

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem 2012. Baten worden verantwoord in het jaar dat zij gerealiseerd zijn. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Exploitatieresultaat

ODRA mag een Algemene Reserve vormen van maximaal 5% van de jaarlijkse exploitatielasten of € 500.000 en wel de laagste van deze twee. Daarnaast kan het Algemeen Bestuur besluiten tot het instellen van bestemmingsreserves. Mocht er na het verrekenen van het exploitatieresultaat 2015 met de Algemene Reserve en/of bestemmingsreserves nog een saldo resteren, dan wordt dit op basis van de gemeenschappelijke regeling op basis van stemverhouding afgerekend. Het boekjaar 2015 van ODRA wordt met een positief resultaat afgesloten.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend waren, zijn in het betreffende jaar verwerkt.

Opbrengsten

Onder de opbrengsten wordt verstaan: de bijdragen van de deelnemende gemeenten en de provincie, de bijdrage van overige partners, subsidies en overige inkomsten voor diensten die toegerekend kunnen worden aan het verslagjaar. Zij worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn. Winsten worden slechts genomen wanneer ze zijn gerealiseerd.

4.2 Toelichting op overzicht baten en lasten naar categorie 2015

Algemeen

De begroting 2015 van ODRA is in 2015 op basis van onderstaande punten eenmaal gewijzigd.

1. Provincie Gelderland heeft bij brief d.d. 27 januari meegedeeld dat het Werkplan 2015 was vastgesteld en dat als gevolg hiervan de provinciale bijdrage € 144.0000 te hoog was berekend omdat een deel van de bevoegdheden van de VTH-taken met ingang van 1 januari 2014 over was gedragen van de provincie naar gemeenten. De juiste bijdrage is in de 1^e begrotingswijziging 2015 verwerkt. Budgettair had deze wijziging echter geen consequenties omdat het bedrag van € 144.000 kan worden gefactureerd bij de andere Gelderse Omgevingsdiensten.
2. Per 1 oktober 2015 heeft gemeente Renkum alle bouwtaken overgedragen aan ODRA. Met deze overdracht kwam feitelijk 8,49 fte van gemeente Renkum over. Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2015 is de bijdrage van Renkum in 2015 gerekend vanaf 1 oktober 2015 afgerond € 209.000 gestegen.
3. Gemeente Arnhem bracht oorspronkelijk € 1.002.000 aan programmabudget in ten behoeve van WABO-brede taken. De afgelopen jaren is gebleken dat dit bedrag niet volledig werd benut. In goed overleg is afgesproken dat het bedrag met € 200.000 kon worden verlaagd tot € 802.000.
4. Gemeente Lingewaard bracht oorspronkelijk € 140.000 aan programmabudget in ten behoeve van WABO-brede taken. Nadat de begroting voor 2015 was vastgesteld heeft gemeente Lingewaard besloten om het budget tot € 143.000 te verhogen.
5. Zowel in de 1e als 2e financiële rapportage is gemeld dat op basis van de inzichten die waren, ontstaan op basis van de jaarstukken 2014 het noodzakelijk was om budgetten aan te passen. Deze aanpassingen zijn in de 1^e begrotingswijziging verwerkt zonder consequenties voor bijdragen per deelnemer.
6. In 2015 is het opleidingsplan 2015 goedgekeurd. Voor het totale opleidingsplan zou in 2015 een bedrag van € 409.700 benodigd zijn. Een deel van de kosten ad € 182.900 kon worden bekostigd uit het reguliere budget ten behoeve van opleidingskosten. Het resterende gedeelte ad € 226.800 kon worden gedekt uit de daarvoor bij de vaststelling van de jaarstukken 2014 ingestelde reserves. Een en ander is verwerkt in de 1^e begrotingswijziging 2015.
7. Bij het vaststellen van de jaarstukken 2014 is een reserve ingesteld ad € 60.000 ter dekking van kosten van externe inhuur ten behoeve van Externe Veiligheid. Zowel de meerkosten als onttrekking aan deze reserve zijn in de 1^e begrotingswijziging 2015 verwerkt en leiden niet tot meerkosten voor de deelnemers.

Alle bovenstaande wijzigingen hadden geen consequenties voor het uurtarief 2015. Voor die partners waar geen wijzigingen hebben plaatsgevonden zijn de bijdragen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2015 ongewijzigd.

Lasten

Salariskosten

De totale formatie van ODRA mocht (na de 1^e begrotingswijziging 2015) in 2015 146,48 fte bedragen. Iets meer dan 20% van de totale loonsom is geraamd op inhuur derden in verband

met het aanhouden van een flexibele schil. De totale loonsom die voor vaste formatie in 2015 is geraamd bedroeg € 7.439.000. Op 31 december 2015 was 110,72 fte ingevuld. De totale salariskosten bedroegen in 2015 € 7.448.300.

Inhuur derden

Iets meer dan 20% van de totale loonsom is geraamd op inhuur derden. De raming bedroeg € 2.065.400. De totale kosten van inhuur derden bedroeg € 2.279.500. Een overschrijding van afgerond € 214.000. Naast de inhuur ten behoeve van de reguliere taken die ODRA uit moet voeren heeft ODRA in 2015 inhuur ingezet om over te kunnen gaan naar een ICT-systeem (S4O) voor alle partners.

Opleidingskosten

Het totale budget voor opleidingskosten bedroeg in 2015 € 409.700. € 182.900, dit is 2% van de totale loonsom, is het reguliere budget. Naar aanleiding van het opleidingsplan heeft het Algemeen Bestuur besloten om het bedrag ten behoeve van opleidingen in 2015 met € 226.800 te verhogen. Dekking van deze meerkosten is gevonden in daarvoor ingestelde reserves. Niet alle opleidingen zijn in 2015 voltooid. Er is voor een bedrag van € 315.500 aan opleidingskosten besteed.

Algemene personeelskosten

Voor kosten zoals reis- en verblijfkosten, telefonie, verzekeringen etc.) is in 2015 een bedrag van € 401.800 geraamd. Er is voor een bedrag van € 495.200 uitgegeven. Een overschrijding van ongeveer € 89.000.

Overige uitgaven

Voor diverse overige uitgaven zoals portiekosten, contributies en lidmaatschappen is in 2015 een bedrag van € 65.200 geraamd. Er is in totaal voor € 57.000 op deze post uitgegeven.

Huisvesting (gastheer)

De kosten van huisvesting die gastheer gemeente Arnhem bij ODRA over 2015 in rekening heeft gebracht zijn € 4.900 hoger dan de raming van € 644.100.

Ondersteunende taken (gastheer)

Een groot deel van de ondersteunende taken wordt uitgevoerd door gastheer gemeente Arnhem. Onder deze ondersteunende taken vallen o.a. de personeels- en salarisadministratie, de financiële administratie en standaard faciliteiten in het kader van ICT. De kosten in 2015 waren in 2015 € 4.400 lager dan de raming van € 185.300.

ICT (gastheer)

De ICT-kosten die gastheer gemeente Arnhem in rekening zou brengen waren begroot op € 803.600. Omdat er door ODRA diverse aanvullende verzoeken aan gemeente Arnhem zijn gedaan in relatie tot ICT zijn de kosten € 78.200 hoger dan geraamd.

ICT (overig)

Ten behoeve van ICT-kosten die direct door ODRA aan derden worden betaald zoals licentiekosten e.d. is een bedrag geraamd van € 125.000. Er is in 2015 € 3.300 minder uitgegeven dan de raming.

Wagenpark

De exploitatiekosten van het wagenpark bedragen € 22.100 lager dan de raming van € 42.500.

Accountant en financieel advies

Op deze post was in 2015 een bedrag geraamd van €25.000. In 2015 is in totaal voor € 78.600 uitgeven. € 53.600 meer dan geraamd. Dit komt vooral omdat er naast de accountantskosten ook andere advisering die de bedrijfsvoering van ODRA raken ten laste van dit onderdeel zijn gebracht (zoals juridische advisering en advisering tbv archiefwerkzaamheden) .

Onvoorzien

Van de post onvoorzien, groot € 59.800, is in 2015 geen gebruik gemaakt.

Bijdrage Bovenregionale Taken

Voor taken die andere omgevingsdiensten voor ODRA uitvoeren was in 2015 een bedrag geraamd van € 209.500. Er is in 2015 voor een bedrag van €168.500 uitgeven. € 41.000 minder dan begroot dankzij lager kosten van de stelseltaken P&O en BSBm.

Dotatie/onttrekking aan voorzieningen

In 2014 is een aantal voorzieningen ingesteld ter dekking van harmonisatiekosten, reiskosten en opgebouwd stuwmeerverlof van voormalig personeel van provincie Gelderland. Voor 2015 was een onttrekking voorzien van € 68.200 ten behoeve van de dekking van harmonisatiekosten en reiskosten. In 2015 is een bedrag van € 119.100 aan de voorzieningen onttrokken. € 50.900 meer dan geraamd omdat in de raming geen rekening was gehouden met de afbouw van het stuwmeerverlof.

Doorbelasting aan projecten

ODRA voert een aantal projecten uit voor derden (o.a. ten behoeve van maatregelen in het kader van geluidsanering en RVMK). Deze projecten zijn niet in de begroting meegenomen. De baten, in 2015 € 82.800, van deze projecten (uren x tarief) worden evenals vorige jaren in mindering gebracht op de kosten.

Baten

Baten partners

De baten van de partners van ODRA waren in 2015 begroot op € 11.454.300. In totaal is een bedrag aan € 11.373.600 gefactureerd. Dit is € 80.000 lager dan begroot omdat aan de gemeenten Arnhem en Renkum een creditnota is verstuurd (een aantal uren die zijn ingebracht voor de bouwtaken zijn niet besteed).

Baten MRA

Tot 2015 ontving MRA een bijdrage Externe Veiligheid van provincie Gelderland. Deze werd vervolgens op declaratiebasis doorgesluisd naar ODRA. Met ingang van 2015 vraagt ODRA zonder tussenkomst van MRA direct bij provincie Gelderland de subsidie aan ten behoeve van Externe Veiligheid. Het geraamde bedrag is derhalve niet van MRA ontvangen. De baten die van provincie Gelderland zijn ontvangen worden verantwoord onder "derden externe veiligheid".

Derden overig

Deze baten ad € 263.200 hebben betrekking op werkzaamheden die buiten de DVO's voor derden worden gedaan.

Derden Nijmegen

Deze baten ad € 32.600 voor werkzaamheden ten behoeve van bodem zijn in 2015 niet gefactureerd omdat de overdracht van de taken nog niet was geregeld. Begin 2016 worden hierover nadere afspraken gemaakt.

Derden ISV-Arnhem

Voor het onderdeel ISV-Arnhem is door ODRA voor een bedrag van € 73.300 aan uren gemaakt.

Derden Externe Veiligheid

Dit zijn de opbrengsten die in plaats komen van de bijdrage van MRA die was geraamd.

Derden bovenregionale taken

ODRA voert een aantal complexe handhavingstaken uit voor omgevingsdiensten OVIJ, ODDV en ODNV. Daarnaast is, evenals in 2014, een bedrag van € 256.700 extra ontvangen. Deze ontvangst heeft te maken met de overdracht van VVGB-taken die in 2014 heeft plaatsgevonden.

Overige Inkomsten

Deze inkomsten hebben met name betrekking op de uitkering van WAO- en ziekengelden en de bijdragen van partners ten behoeve van de compensatie van harmonisatie- en reiskosten in het kader van het Gelders Sociaal Plan en zijn € 94.500 hoger dan begroot.

Onttrekking aan reserves

De onttrekking aan de reserves Opleidingen en Externe Veiligheid zijn in totaal € 111.200 lager dan begroot omdat de uitgaven die hiertegenover stonden voor hetzelfde bedrag lager zijn.

Programma's

Van de partners gemeente Arnhem, gemeente Lingewaard en provincie Gelderland zijn programmabudgetten overgekomen ten behoeve van specifieke taken.

WABO- Arnhem en Lingewaard

De baten en lasten van de overgekomen budgetten van de gemeenten Lingewaard en Arnhem zijn lager dan begroot. Voor gemeente Arnhem zijn de baten en lasten € 119.500 lager en voor de gemeente Lingewaard € 28.400.

Bureau Milieumetingen

Het saldo van het programma milieumetingen is € 15.700 positief. Evenals in de afgelopen jaren wordt voorgesteld om dit batig saldo in de reserve Bureau Milieumetingen te storten om toekomstige uitgaven te kunnen bekostigen.

ISV-geluid Arnhem

De kosten van overige goederen en diensten die in 2015 ten laste van het overgekomen budget bedragen € 138.000.

Overige projecten

Evenals in vorige jaren zijn in 2015 werken uitgevoerd voor projecten van derden. Het betreft o.a. werkzaamheden ten behoeve van gevelmaatregelen en RVMK. In 2015 gaat het om een bedrag van € 441.600.

4.3 Overzicht van baten en lasten 2015

		Jaarrekening 2014	Begroting 2015	1e wijziging 2015	Begroting 2015 na 1e wijziging	Jaarrekening 2015	Verschil	
Vergunningverlening bouw	Lasten	3.742.566	4.250.000	-571.900	3.678.100	3.613.431	64.669	voordelig
	Baten	4.136.700	4.250.000	-571.900	3.678.100	3.504.668	173.432	nadelig
	Saldo	-394.134	0	0	0	108.763	-108.763	nadelig
Vergunningverlening milieu	Lasten	2.431.400	1272.200	33.240	1305.440	1651571	-346.131	nadelig
	Baten	1297.900	1272.200	33.240	1305.440	1315.106	-9.666	voordelig
	Saldo	1133.500	0	0	0	336.465	-336.465	nadelig
Handhaving Milieu	Lasten	3.187.528	3.523.800	150.810	3.674.610	3.207.325	467.285	voordelig
	Baten	3.539.666	3.523.800	150.810	3.674.610	4.096.731	-422.121	voordelig
	Saldo	-352.138	0	0	0	-889.406	889.406	voordelig
Handhaving Bouw, Bodem en Vuurwerk	Lasten	2.966.938	2.740.500	278.080	3.018.580	3.056.491	-37.911	nadelig
	Baten	2.795.700	2.740.500	278.080	3.018.580	2.987.760	30.820	nadelig
	Saldo	171.238	0	0	0	68.732	-68.732	nadelig
Advies en Overige Taken	Lasten	3.614.865	1646.000	487.970	2.133.970	2.626.216	-492.246	nadelig
	Baten	4.962.781	1646.000	201.170	1847.170	2.594.354	-747.134	voordelig
	Reserves	250.000	0	286.800	286.800	175.614	111.186	nadelig
	Saldo	-1097.917	0	0	0	-143.751	143.751	voordelig
het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		-539.450	0	0	0	-519.198	519.198	voordelig
het gerealiseerde resultaat		-539.450	0	0	0	-519.198	519.198	voordelig

4.4 Toelichting op overzicht van baten en lasten 2015

Voor een toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015 wordt verwezen naar de paragrafen 2.2 tot en met 2.2.6 in het jaarverslag en paragraaf 4.2 van de jaarrekening.

4.5 Saldo van de financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de ontvangen rentebaten over de uitzettingen, alsmede de betaalde rentelasten over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening-courant. Zowel de raming als de realisatie van de financieringsfunctie is minder dan € 1.000.

4.6 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2015		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
									x € 1.000
Lokale heffingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van de financieringsfunctie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	11.389	0	11.389	11.454	0	11.454	11.374	0	11.374
Totaal overige algemene dekkingsmiddelen	11.389	0	11.389	11.454	0	11.454	11.374	0	11.374

De overige algemene dekkingsmiddelen bestaan uit baten partners. Deze baten waren in 2015 begroot op € 11.454.300. In totaal is een bedrag aan € 11.373.600 gefactureerd. Dit is € 80.000 lager dan begroot omdat aan de gemeenten Arnhem en Renkum een creditnota is verstuurd (een aantal uren die zijn ingebracht voor de bouwtaken zijn niet besteed).

4.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2015		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Reservemutaties									x € 1.000
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves:									
BR Provincietaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BR Opleidingen	0	0	0	120	0	0	120	0	120
BR Bureau Milieumetingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BR Opleidingsplan	0	0	0	107	0	0	13	0	13
BR MRA Externe Veiligheid	0	0	0	60	0	0	43	0	43
									0
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	0	0	0	287	0	0	176	0	176

De onttrekking aan de reserves Opleidingsplan en Externe Veiligheid zijn in totaal € 111.200 lager dan begroot omdat de uitgaven die hiertegenover stonden voor hetzelfde bedrag lager zijn.

Er waren in het begrotingsjaar 2015 geen structurele toevoegingen en/of onttrekkingen geraamd.

4.8 Overzicht incidentele baten en lasten per programma

	Vergunningverlening Bouw	Vergunningverlening Milieu	Handhaving Milieu	Handhaving Bouw, bodem en Vuurwerk	Advies en Overige Taken
Incidentele Lasten					
Projecten					503.000
Incidenteel					78.000
Totaal Incidentele lasten	0	0	0	0	581.000
Incidentele Baten					
Projecten					503.000
Incidenteel					247.200
Totaal Incidentele Baten	0	0	0	0	750.200

4.9 Toelichting incidentele baten en lasten per programma

Incidentele baten en lasten

Projecten

ODRA krijgt incidentele opdrachten om projecten uit te voeren. Deze projecten waaronder gevelmaatregelen, RVMK en energiebesparende maatregelen worden verantwoord onder het programma Advies en Overige Taken. De baten en lasten bedragen in 2015 € 503.000.

Incidenteel

ODRA heeft in 2015 een bedrag ontvangen van € 247.200 om incidentele kosten in de eerste jaren van de opstartfase te kunnen bekostigen. Er is voor een bedrag van € 78.000 in 2015 uitgegeven.

4.10 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en publiek en semipublieke sector

Als gevolg van de Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector dienen van onderstaande persoon de volgende gegevens gepubliceerd te worden:

Topfunctionarissen in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) bij de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem zijn de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de directeur. Mevrouw A. Traag van provincie Gelderland en voormalig DB en AB lid is vervangen door de heer M. Scheffer van provincie Gelderland.

Leden Dagelijks Bestuur

- de heer A. Mink, voorzitter (gemeente Arnhem)
- mevrouw A. Traag, lid tot 4 september 2015 (provincie Gelderland)
- de heer M. Scheffer, lid vanaf 4 september 2015 (provincie Gelderland)
- mevrouw W. Ruwhof (gemeente Renkum)

- de heer H. Nijland (gemeente Duiven)
- de heer T. Janssen (gemeente Lingewaard)

De leden van het Dagelijks Bestuur ontvangen geen geldelijke beloning of vergoeding van ODRA voor hun werkzaamheden. In het kader van de WNT worden derhalve geen inkomensgegevens van deze bestuursleden vermeld.

Leden Algemeen Bestuur

- de heer A. Mink, voorzitter (gemeente Arnhem)
- mevrouw A. Traag, lid tot 4 september 2015 (provincie Gelderland)
- de heer M. Scheffer, lid vanaf 4 september 2015 (provincie Gelderland)
- mevrouw W. Ruwhof (gemeente Renkum)
- de heer H. Nijland (gemeente Duiven)
- de heer T. Janssen (gemeente Lingewaard)
- mevrouw T. van der Werf (gemeente Zevenaar)
- mevrouw N. Olland (gemeente Rheden)
- de heer F. Jansen (gemeente Doesburg)
- de heer P. Putman (gemeente Rijnwaarden)
- de heer B. Ross (gemeente Overbetuwe)
- de heer H. Breunissen (gemeente Westervoort)
- de heer G. van Gorkum (gemeente Rozendaal)

De leden van het Algemeen Bestuur ontvangen geen geldelijke beloning of vergoeding van ODRA voor hun werkzaamheden. In het kader van de WNT worden derhalve geen inkomensgegevens van deze bestuursleden vermeld.

Directeur

Naam:	J.B.H. Robben
Functie:	Directeur
Beloning:	€ 94.285
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen:	€ 0
Werkgeversdeel van voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn:	€ 17.328
Duur en omvang van het dienstverband in boekjaar:	Geheel 2015, 100%

4.11 Balans per 31-12-2015

Activa	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000,=
Vaste Activa		
Materiële vaste activa	0	71
Materiele vaste activa met economisch nut		71
Financiële vaste activa	14	9
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	14	9
Totaal vaste Activa	14	80
Vlottende activa		
Vorraden	35	9
Onderhanden Werk	35	9
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	4.451	4.857
Rekening Courantverhouding Rijk	3.521	4.000
Vorderingen op publiekrechtelijke lichamen	923	855
Overige vorderingen	7	2
Liquide middelen	561	131
Kassaldi	0	0
Banksaldi	561	131
Overlopende activa	42	11
Vooruitbetaalde bedragen	42	11
Totaal vlottende activa	5.089	5.008
Totaal generaal	5.103	5.088

Passiva	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000,=
Vaste Passiva		
Eigen Vermogen	866	1.484
Algemene Reserve	500	500
Bestemmingsreserves:	366	465
Provincietaken	201	163
Opleidingen	61	0
Bureau Milieumetingen	104	187
Opleidingsplan		99
MRA Externe Veiligheid		17
Resultaat Boekjaar	539	519
Voorzieningen	1.179	1.060
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	872	826
Stuwmeer verlof Prov. Gelderland	91	41
Reiskosten woon-werkverk. Prov. Gelderland	47	25
Stuwmeer verlof Gemeente Arnhem	6	6
RVU 62+	163	163
Totaal vaste passiva	2.584	2.545
Vlottende Passiva		
Kortlopende schulden	1.615	1.187
Overige schulden aan publiekrechtelijke lichamen	1.111	1.005
Overige schulden	504	182
Overlopende passiva	904	1.357
Vooruitontvangen bedragen	904	802
Nog te betalen bedragen		555
Totaal vlottende passiva	2.519	2.543
Totaal generaal	5.103	5.088

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Besluit Begroting en Verantwoording

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem 2012.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa met economisch nut zijn geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijke van het resultaat in aanmerking genomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de ontvangen subsidies die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijke van het resultaat in aanmerking genomen.

Vlottende Activa

De vorderingen, overlopende activa en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden – Onderhanden werk

De "onderhanden werken" zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Eigen Vermogen

Onder het Eigen Vermogen zijn opgenomen de Algemene Reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende Passiva

De vlottende passiva en vooruit ontvangen bedragen hebben betrekking op een resterende looptijd van minder dan een jaar en zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.12 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Specificatie Materiële vaste activa	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000,=
Investerings met een economisch nut:		
Vervoermiddelen	0	47
Machines, apparaten en installaties	0	24
Overige materiële vaste activa	0	
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven	0	0
Totaal	0	71

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa gedurende het jaar 2015:

Verloopoverzicht van de materiële vaste activa							
x € 1.000	Boek- waarde 1 januari 2015	Des- investe- ringen	invest- eringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden / reserves	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31 decem- ber 2015
Investerings met economisch nut							
Vervoermiddelen	0	47	0	0	0	0	47
Machines, apparaten en installaties	0	24	0	0	0	0	24
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal investeringen met economisch nut	0	71	0	0	0	0	71
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven							
nvt	0	0	0	0	0	0	0
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut							
nvt	0	0	0	0	0	0	0
Totaal materiële vaste activa	0	71	0	0	0	0	71

Met ingang van 2016 zal er worden afgeschreven op basis van een annuïteit.

Financiële vaste activa

Specificatie Financiële vaste activa	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000, =
Regelingen werknemers (fiets)	14	9
Totaal	14	9

Vlottende Activa

Specificatie Onderhanden Werk	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000, =
Beheer RVMK	35	0
Saneringsproject W. Druckerstraat		0
Saneringsproject Vosselmanstraat		2
Saneringsproject Deventerstraat		2
Saneringsproject Anklaarseweg		1
Saneringsproject Zutphenerstraat		1
Saneringsproject Johannahoeve VBT		3
Totaal	35	9

Specificatie uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000, =
Min.v. Financiën	3.521	4.000
Debiteuren Publiekrechtelijk	923	855
Overige vorderingen	7	2
Totaal	4.451	4.857

Specificatie Liquide Middelen	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000, =
Bank	561	131
Totaal	561	131

4.12.1 Schatkistbankieren

Het drempelbedrag dat buiten het Schatkistbankieren mag blijven bedroeg in 2015 € 250.000.

bedragen x 1.000		Verslagjaar	2015			
(1)	Drempelbedrag	250				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	54.494	76.856	111.735	83.581	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	605	845	1.215	908	

Vaste passiva

Specificatie Eigen Vermogen	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000, =
Algemene Reserve	500	500
Resultaat voor bestemming	539	519
BR Provincietaken (t.b.v. werkzaamheden die in 2013 niet zijn uitgevoerd)	200	163
BR Opleidingen (t.b.v. Individueel Loopbaan Budget)	61	0
BR Bureau Milieumetingen (ter dekking van toekomstige investeringen)	105	187
BR Opleidingsplan		99
BR MRA Externe Veiligheid	0	17
Totaal	1.405	1.484

Specificatie Voorzieningen	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000, =
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	872	826
Stuwmeer verlof Prov. Gelderland	91	41
Reiskosten woon-werkverk. Prov. Gelderland	47	25
Stuwmeer verlof Gemeente Arnhem	6	6
RVU 62+	163	163
Totaal	1.179	1.060

Flottende passiva

Specificatie Overige schulden publiekr. Lichamen	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000,=
BTW	386	228
Loonheffing	383	397
Afdracht IP/OP/NP premies	81	82
Afdracht premie FPU	19	14
Diversen	242	284
Totaal	1.111	1.005

Specificatie Overige Schulden	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000,=
Diversen	504	182
Totaal	504	182

Specificatie Vooruitontvangen bedragen	31-12-2014	31-12-2015
		x € 1.000,=
Onderzoek General Electric	46	20
ISV-geluid gemeente Arnhem	558	420
BSV Aanv. Gevelmtr. Schermw. RL	32	14
Gevelisolatie ISV 3 Rheden	123	112
Uitvoeringsplan energiebesparing	44	62
Project Automatisering Roxit	101	42
BSV Uitv. Gevelmtr schermw. SPK	0	99
Saneringsproject Eerbeeksweg		0
Saneringsproject Trans eo VBT		34
Totaal	904	802

Verloop voorschotbedragen specifieke uitkeringen					
x € 1.000	Saldo				Saldo 31
	1 januari 2015	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terugbetalingen	december 2015
Subsidie sanering verkeerslawaaï (Rheden)	0	112	0	0	112
Subsidie energiebesparing	44	30	12	0	62
Subsidie sanering verkeerslawaaï (Arnhem)	0	120	21	0	99
Subsidie sanering verkeerslawaaï (Trans)	0	39	5	0	34
Totaal van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	44	301	38	0	307

Verloopstaten reserves en voorzieningen

Verloop reserves

Omschrijving	Stand per 1-1-2015	Bestemming resultaat 2014	Toevoeging	Onttrekking	Uitkering deelnemers	Stand per 31-12-2015
Algemene Reserve	500.000					500.000
BR Provincietaken	200.000		-37.388			162.613
BR Opleidingen	61.000		58.500	-119.500		0
BR Bureau Milieumetingen	104.474		82.451			186.925
BR Opleidingsplan	0		111.638	-13.092		98.546
BR MRA Externe Veiligheid	0		60.000	-43.022		16.978
Geraliseerd resultaat 2014	539.450	-275.202			-264.248	0
Totaal	1.404.924	-275.202	275.201	-175.614	-264.248	965.062

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toelichting verloop reserves

Algemene Reserve

Geen mutaties in 2015.

Bestemmingsreserve Provincietaken

In 2013 is een aantal werkzaamheden voor provincie Gelderland niet uitgevoerd. Het Algemeen Bestuur heeft bij de resultaatbestemming 2013 besloten tot het instellen van deze bestemmingsreserve om kosten die met deze werkzaamheden zijn gemoed te dekken.

Bestemmingsreserve Opleidingen

In de CAR-UWO is geregeld dat er met ingang van 1 januari 2013 voor werknemers een Individueel Loopbaanbudget (ILB) beschikbaar komt van € 500 per jaar voor de komende drie jaar. De besteding van deze middelen zou in 2014 of later plaatsvinden. Het Algemeen bestuur heeft bij de resultaatbestemming 2013 besloten tot het instellen van deze bestemmingsreserve. In 2015 is bij de 1^e begrotingswijziging een onttrekking geraamd van deze bestemmingsreserve. In de jaarrekening is deze onttrekking volledig verwerkt.

Bestemmingsreserve Bureau Milieumetingen

Ten behoeve van dekking van toekomstige kosten van het Bureau Milieumetingen heeft het Algemeen Bestuur in 2014 besloten om deze bestemmingsreserve in te stellen ten laste van het resultaat 2013. In 2015 is door het Algemeen Bestuur besloten om het resultaat van Bureau Milieumetingen over 2014 toe te voegen aan deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Opleidingsplan

In 2015 is door het Algemeen Bestuur besloten om een gedeelte (€ 111.638) van het resultaat over 2015 toe te voegen aan deze reserve. Met de 1^e begrotingswijziging 2015 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met een onttrekking aan deze reserve ter dekking van de kosten van het opleidingsplan. Het opleidingsplan is niet geheel in 2015 uitgevoerd. Derhalve is een bedrag van € 13.092 aan deze reserve onttrokken.

Bestemmingsreserve MRA Externe Veiligheid

In 2015 heeft het Algemeen Bestuur besloten een bestemmingsreserve ad € 60.000 in te stellen ter dekking van een eventueel tekort op Externe Veiligheid. Het tekort op Externe Veiligheid bedroeg in 2015 € 43.022. Dit bedrag is in 2015 aan deze reserve onttrokken.

Verloop voorzieningen

Omschrijving	Stand per 1-1-2015	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2015
- Harmonisatietoelage Prv. Gelderland	872.470		-46.141	826.329
- Stuwmeer verlof Prv. Gelderland	91.301		-50.072	41.229
- Reiskosten woon-werkverk. Prv . Gelderland	47.424		-22.914	24.509
- Stuwmeerverlof gemeente Arnhem	5.599		0	5.599
- Boete RVU 62+	162.592		0	162.592
				0
Totaal	1.179.385	0	-119.127	1.060.258

Voorziening Harmonisatietoelage

In 2014 is provincie Gelderland is een bedrag van € 925.288 ontvangen ter afkoop van harmonisatiekosten van voormalig personeel van provincie Gelderland dat nu in dienst is van ODRA. Dat bedrag is in 2014 aan de betreffende voorziening toegevoegd. In 2015 is een bedrag van € 46.141 aan deze voorziening onttrokken.

Voorziening Stuwmeerverlof Prov. Gelderland

Enkele voormalig medewerkers van provincie Gelderland hadden een verlofstuwmeer opgebouwd ter grootte van € 124.218. Dit bedrag is in 2014 ontvangen en aan de voorziening toegevoegd. In 2015 is voor een bedrag van € 50.072 aan verlof afgebouwd. Dit bedrag is aan de voorziening onttrokken.

Voorziening Reiskosten Woon-Werkverkeer Prov. Gelderland

Voormalig medewerkers van provincie Gelderland hadden recht op een reiskostenvergoeding woon-werkverkeer. In het Gelders Sociaal Plan is afgesproken dat medewerkers dit recht tot 1-4-2017 behouden. Ter afkoop van deze vergoeding is van provincie Gelderland een bedrag van € 70.738 ontvangen. Een bedrag van € 22.914 is aan deze voorziening onttrokken ter dekking van de uitbetaalde kosten woon-werkverkeer.

Voorziening Stuwmeerverlof gemeente Arnhem

Van enkele voormalig medewerkers van gemeente Arnhem bedraagt het resterende opgebouwde stuwmeerverlof per 31-12-2015 € 5.600. In 2015 hebben zich geen mutaties voor gedaan.

Voorziening Boete RVU 62+

Per 1 december 2014 zijn 4 medewerkers met vervroegd pensioen gegaan. Het is te verwachten dat de Belastingdienst met een naheffing komt van maximaal € 162.592. Dit bedrag is in 2014 aan de betreffende voorziening toegevoegd.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

ODRA heeft de volgende niet uit de balans blijkende verplichtingen:

Personele verplichtingen

Tegoed vakantiegeld personeel € 248.000

Huurovereenkomsten

Gehuurd Item	Gehuurd van	Startdatum	Einddatum	Waarde resterend contract bedrag
Markt 23	Prov. Gelderland	01-04-2013	31-03-2019	€ 62.375

Diversen

Gastheerschap Gemeente Arnhem Stadhuis (gedeelte, incl. dienstverlening)

Gemeente Arnhem	01-04-2013	31-12-2016	€ 1.800.000
-----------------	------------	------------	-------------

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

4.13 Verantwoording SISA "Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï"

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï (inclusief bestrijding spoorweglawaaï)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (jaar T-1)	
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï						
		Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05</i>	
	1	lenM/BSK-2014/169607	€ 144.988	€ 0	€ 0	€ 0		
	2							
	3							
		Kopie beschikingsnummer	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Eindverantwoording Ja/Nee	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 06</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E3 / 07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 11</i>
	1	lenM/BSK-2014/169607	€ 0	€ 144.988	€ 0	€ 0	Nee	
	2							
	3							

Ondertekening

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem d.d. 22 april 2016.

De plaatsvervangend voorzitter,

De waarnemend secretaris,

Mevrouw W. Ruwhof

de heer ing. J.B.H. Robben

Building a better
working world

Ernst & Young Accountants LLP
Prof. Dr. Dorgelolaan 14
5613 AM Eindhoven, Netherlands
Postbus 455
5600 AL Eindhoven, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 48 00
ey.com

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem te Arnhem

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem te Arnhem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten over 2015 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van Omgevingsdienst Regio Arnhem.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het besluit accountantscontrole decentrale overheden, het controleprotocol WNT en het controleprotocol dat vastgesteld is op 18 december 2015 door het algemeen bestuur. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Regio Arnhem gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij besluit van 18 december 2015 vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de relevante verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Eindhoven, 8 april 2016

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. B. Smeenk RA

